

বিনামূলীয়া
পাঠ্যপুস্তি

অংকুষণ

(প্রথম ভাগ)

(প্রথম শ্রেণীর বাবে)

শিক্ষা (প্রাথমিক) বিভাগ
অসম চৰকাৰ

ত্ৰিয়া-কলাপত ব্যৱহাৰ হোৱা প্ৰতীকসমূহ আৰু ইয়াৰ অৰ্থ

- গাওঁ আহা, গোৱা, লগে-ভাগে গোৱা
- কওঁ আহা, কোৱা, ছবি চাই কওঁ, শব্দ কওঁ
- কোৱা
- পড়োঁ আহা, তুমিও পঢ়া
- লিখোঁ আহা, লিখা, পড়োঁ আৰু লিখোঁ, ছবি চাই লিখা,
- চাই চাই লিখা, শব্দ গঠন কৰোঁ
- জানো আহা, শিকোঁ আহা, চিনাকি হোৱা
- কৰোঁ আহা, কৰা, ক'ত আছে বিচৰা
- আঁকা, আঁকো আহা, বৎ দিয়া, ছবি সম্পূর্ণ কৰা
- কোৱা, লিখা, পঢ়া, কৰা, মিলোৱা, পূৰ কৰা ইত্যাদি
- কৰা আৰু কোৱা, খেলা, গাই গাই নাচা, মিলাওঁ আহা
- অভিনয় কৰা
- সাঁথৰ ভঙা

ডিজিটিলে বিষয়বস্তু উপলব্ধ কৰিবলৈ কেনেদৰে QR CODE ব্যৱহাৰ কৰিব ?

আপোনাৰ মোবাইলৰ ব্রাউজাৰত diksha.gov.in/app type কৰক আৰু install button স্পৰ্শ কৰক।

OR

Google Play Store ত DIKSHA search কৰক আৰু App টো ডাউনলোড কৰিবলৈ Install Buttonটো স্পৰ্শ কৰক।
মোবাইলত QR Code ব্যৱহাৰ কৰি কেনেকৈ ডিজিটেল বিষয়বস্তু উপলব্ধ কৰিব পাৰি—

- ১। অগ্রাধিকাৰ দিয়া ভাষাটোক নিৰ্বাচন কৰক।
- ২। আপোনাৰ ভূমিকা বাছনি কৰক- ছাত্ৰ শিক্ষক অন্য
- ৩। QR Code Scan কৰিবলৈ ক'ডৰ আইকনটোত স্পৰ্শ কৰক।
- ৪। প্ৰেশ অনুমোদন কৰক আৰু এপ ব্যৱহাৰৰ অনুমতি দিয়ক।
- ৫। পাঠ্যপুঁথিৰ QR Codeত Camera কেন্দ্ৰীভূত দৃষ্টিপাত (Focus) কৰক।
- ৬। QR Code সম্পৰ্কিত হৈ থকা বিষয়বস্তু প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ ক্লিক কৰক।

Desktop অত QR Code ব্যৱহাৰ কৰি ডিজিটেল বিষয়বস্তু কেনেদৰে উপলব্ধ কৰিব পাৰি

- ১। QR Code ৰ তলত আপুনি ছটা অংকবিশিষ্ট সংখ্যাটো (ডায়েল কোড) দেখিব।
- ২। আপোনাৰ ব্রাউজাৰত Diksha.Gov.in/as/get টাইপ কৰক।
- ৩। ৬ অংকৰ ডায়েল ক'ডটো আপোনাৰ Desktopৰ চার্চাৰডালত লিখক।
- ৪। উপলব্ধ বিষয়বস্তুৰ তালিকা নিৰীক্ষণ কৰক আৰু নিজৰ পছন্দৰ বিষয়বস্তুত ক্লিক কৰক।

অংকুৰণ

প্রথম ভাগ

(পাঠ্য তথা অভ্যসন পুঁথি)

প্রথম শ্রেণীৰ বাবে

প্রস্তুতকৰ্তা

ৰাজ্যিক শিক্ষা-গবেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম

নাম : .....

শ্রেণী : ..... শাখা : ..... ৰোল নং : .....

স্কুল : ..... চন : .....

শিক্ষা (প্রাথমিক) বিভাগ
অসম চৰকাৰ

ANKURAN : PRATHAM BHAG – An integrated textbook-cum-workbook for Class I, in Assamese, developed and reviewed by SCERT, Assam, through workshops and approved by the Government of Assam and published by the Assam State Textbook Production and Publication Corporation Limited, on behalf of Government of Assam.

Free textbook

ALL RIGHTS RESERVED : No reproduction in any form of this book, in whole or in part (except for brief quotation in critical articles or reviews), may be made without written authorization from the SCERT, Assam.

গ্রন্থস্বত্ত্ব	০	বাজ্যিক শিক্ষা-গবেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম
প্ৰথম প্ৰকাশ	০	২০১০ ইং চন
দ্বিতীয় প্ৰকাশ	০	২০১১ ইং চন
তৃতীয় প্ৰকাশ	০	২০১২ ইং চন
চতুর্থ প্ৰকাশ	০	২০১৩ ইং চন
পঞ্চম প্ৰকাশ	০	২০১৪ ইং চন
ষষ্ঠ প্ৰকাশ	০	২০১৫ ইং চন
সপ্তম প্ৰকাশ	০	২০১৬ ইং চন
অষ্টম প্ৰকাশ	০	২০১৭ ইং চন
নৱম প্ৰকাশ	০	২০১৮ ইং চন
দশম প্ৰকাশ	০	২০১৯ ইং চন
একাদশ প্ৰকাশ	০	২০২০ ইং চন
দ্বাদশ প্ৰকাশ	০	২০২১ ইং চন
ত্ৰয়োদশ প্ৰকাশ	০	২০২২ ইং চন
প্ৰকাশক	০	অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা বিনামূলীয়াকৈ বিতৰণৰ বাবে অসম বাজ্যিক পাঠ্যপুঁথি প্ৰণয়ন আৰু প্ৰকাশন নিগম লিমিটেডৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত পাঠ্যপুঁথি।
মুদ্ৰক	০	

ডাঃ বনোজ পেগু, এম.বি.বি.এছ
মন্ত্রী, অসম

শিক্ষা, বৈয়াম জনজাতি আৰু
পিছপৰা শ্ৰেণী কল্যাণ বিভাগ

শুভেচ্ছাবণী...

বিদ্যায়তনিক শিক্ষার প্রধান আহিলা হৈছে পাঠ্যপুথি। পাঠ্যপুথিৰ মাজেৰেই ছাত্র-ছাত্রীয়ে
জ্ঞানৰ অগ্ৰেণণ কৰে। ছাত্র-ছাত্রীসকলেই আমাৰ বাজ্যৰ তথা আমাৰ দেশৰ ভৱিষ্যতৰ মূল সম্বল।
মানৱ সভ্যতাৰ ধাৰা শিক্ষাৰ দ্বাৰাই প্ৰভাৱান্বিত হয়। এই উপলক্ষিবেই বৰ্তমান চৰকাৰে শিক্ষা ক্ষেত্ৰত
সৰ্বাধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে।

বৰ্তমানৰ বাজ্য চৰকাৰে শিক্ষা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্র-ছাত্রীসকলে সফলতা অৰ্জন আৰু জীৱনৰ
লক্ষ্য পূৰণ তথা বাজ্যৰ কল্যাণৰ হেতুকে আগুৱাই যোৱাৰ বাবে বিভিন্ন অভিলাখী আঁচনি ৰূপায়ণ
কৰি আছে। ‘প্ৰজনন ভাৰতী’ৰ অধীনস্থ বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথিৰ অধীনত ‘ক’ শ্ৰেণীৰ পৰা দ্বাদশ
শ্ৰেণীলৈ বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথিৰ অবিৰত যোগান ধৰি আছিছে। ২০২০ চনৰ পৰা আমাৰ চৰকাৰে
এই আঁচনি স্নাতক শ্ৰেণী পৰ্যন্ত সম্প্ৰসাৰিত কৰি আছিছে। সমগ্ৰ বাজ্যত উচ্চতৰ মাধ্যমিক আৰু
স্নাতক শ্ৰেণীত নামভৰ্তিকৰণৰ মাচুল বেহাইৰ ঘোষণাবে এক যোগাইক পদক্ষেপ লৈ থকা হৈছে।
সমাজৰ আৰ্থিকভাৱে পিছপৰা পৰিয়ালৰ শিক্ষার্থীলৈ হাইস্কুল শিক্ষাস্তৰ আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষাৰ
মাচুল বেহাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি থকা হৈছে। লগতে মাধ্যমিক স্তৰতো ছাত্র-ছাত্রীক সমবেশ (ইউনিফৰ্ম)
যোগান ধৰাৰ বাবে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লৈছে। ‘আনন্দৰাম বৰুৱা আঁচনি’ৰ জৰিয়তে হাইস্কুল শিক্ষাস্তৰ
পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱা মেধাৰী ছাত্র-ছাত্রীসকলক ‘লেপট্ৰ’ বা তাৰ বিনিময়ত আৰ্থিক অনুদান
আগবঢ়োৱা হৈছে।

ছাত্র-ছাত্রীৰ শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাট সেন্দুৰীয়া কৰি তোলাৰ মহান উদ্দেশ্য সাৰোগত কৰি ৰূপায়ণ
কৰি আহা ‘প্ৰজনন ভাৰতী’ আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথি যোগানৰ দৰে পৱিত্ৰ কৰ্ম্যজ্ঞ
সম্পাদন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অৰিহণা যোগোৱা বাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম
মাধ্যমিক শিক্ষা পৰিষদ, অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ তথা অসম বাজ্যিক পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন
আৰু প্ৰকাশন নিগমৰ কৰ্মতৎপৰতাক মই শলাগ লৈছো। শিক্ষার্থীসকলে নিৰলস জ্ঞান আহৰণৰ
যজ্ঞত আত্মনিয়োগ কৰি ৰাষ্ট্ৰৰ সম্পদৰূপে নিজকে গঢ়ি তুলিব বুলি মই আশা ৰাখি আন্তৰিকতাৰে
শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলো।

১০/১৪৩ প্লেট,

(ডাঃ বনোজ পেগু)

শিক্ষামন্ত্রী, অসম

পাতনি

শিক্ষার গুণগত মান উন্নয়নের লক্ষ্যে বাজ্যিক শিক্ষা-গবেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসমে 'ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰম ৰূপৰেখা ২০০৫'ৰ আধাৰত ২০১০ চনৰপৰা ২০১২ চনৰ ভিতৰত প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যপুথিসমূহ নকৈ প্ৰস্তুত কৰি উলিয়ায়। অসমৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়সমূহত বৰ্তমানেও এই পাঠ্যপুথিকেইখন প্ৰচলন হৈ আছে।

প্ৰতি বছৰে পাঠ্যপুথিসমূহত চৰুত পৰা বানানৰ ভুল-ক্ৰটিসমূহৰ লগতে বিভিন্ন বিষয়বস্তু বা দিশৰ অন্তভুক্তিৰ জৰিয়তে পৰৱৰ্তী সংস্কৰণসমূহৰ লগতে সংশোধিত ৰূপত প্ৰকাশ কৰি উলিয়াই থকা হৈছিল।

এই বছৰটো অংকুৰণ প্ৰথম ভাগ, দ্বিতীয় ভাগ আৰু তৃতীয় ভাগত বৈ যোৱা কিছুমান ভুল-ক্ৰটি বিষয় বিশেষজ্ঞৰ সহায়ত সংশোধন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। বাজ্যিক শিক্ষা-গবেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদৰ এই কাৰ্যত সহায় আগবঢ়োৱাৰ বাবে বাণীকান্ত শিক্ষণ প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়ৰ অৱসৰী অধ্যাপক নীল শৰ্মা, বনভাগ মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক হৰেকুষও ভূঝে আৰু পাঞ্চ মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক ড° তনয়জ্যোতি দুৱৰাক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

পাঠ্যপুথি প্ৰস্তুতকৰণ কাৰ্যৰ লগত শৈক্ষিক বিষয়াসকলৰ উপৰি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ পাৰদৰ্শী ব্যক্তিসকলৰ অভিজ্ঞতাৰ প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে জড়িত হৈ আছে। এইসকল ব্যক্তিৰ সহযোগিতা অবিহনে পাঠ্যপুথিকেইখন প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা সন্তুষ্ট নহ'লহেঁতেন। এই সুবাদতে বাজ্যিক শিক্ষা-গবেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম (SCERT)ৰ তৰফৰপৰা এইসকল ব্যক্তিলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত, সদাশয় শিক্ষাপ্ৰেমী ৰাইজে পাঠ্যপুথিকেইখনত অনিছাকৃতভাৱে বৈ যোৱা ভুল-ক্ৰটি তথা আসোঁৰাহসমূহ দূৰ কৰাত ভৱিষ্যতলৈ সহায় কৰি যাব বুলি আশা কৰা হ'ল।

(ড° নিৰদা দেৱী)

সংগঠক

বাজ্যিক শিক্ষা-গবেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম
কাহিলিপাৰা, গুৱাহাটী-১৯

শিক্ষকে মন করিবলগীয়া কথা

‘অংকুরণ’ (প্রথম ভাগ) পাঠ্যপুঁথিখন আদান-প্রদান করার ক্ষেত্রে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্রীসকলে কিছুমান বিশেষ কথার প্রতি মনোনিরেশ করা উচিত। প্রথম শ্রেণীর শিকারুরে ক্রম অনুসরি আখবৰ পরিচয় ‘ক’ শ্রেণীতে পাই আহিছে। সেয়েহে ‘অংকুরণ’ (প্রথম ভাগ) পাঠ্যপুঁথিখনত ক্রম অনুসরি আখবৰ নিশিকাই পাঠ্য স্বতঃস্ফূর্তভাবে অহা আখবৰ পরিচয় করোৱা হৈছে। আখবৰসমূহ শব্দত, বাক্যত প্রয়োগ কৰি অনুশীলন কৰিব পৰাকৈ পাঠসমূহ প্রস্তুত কৰা হৈছে। তেনেদৰে -কাৰ (স্বৰ) চিনৰ পরিচয়, অনুশীলন আৰু প্রয়োগৰ ব্যৱস্থা বখা হৈছে। এইদৰে ৬নং পাঠ পৰ্যন্ত আখবৰ আৰু স্বৰচিহ্নৰ পরিচয় করোৱাৰ অন্তত শিকারুক স্বৰবৰ্ণমালা আৰু ব্যঞ্জনবৰ্ণমালা দুখন ক্রমত পঢ়িবলৈ আৰু লিখিবলৈ দিয়া হৈছে। শিকারুরে ক্রমত আখবৰসমূহ মনত বখাৰ বাবে শিক্ষকে পঠন, লিখন আৰু অনুশীলন করোৱাই অবিৰত আৰু সামগ্ৰিক মূল্যায়নৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

প্রতিটো পাঠৰ লগতে শিকারুৰ বাবে ক্ৰিয়া-কলাপ(কাৰ্য)ৰ ব্যৱস্থা বখা হৈছে। এই ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ অৰ্হতাৰ ভিত্তি সহজৰ পৰা জটিললৈ সজোৱা হৈছে। ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ বিষয়বস্তুৰ ধাৰণা, অনুশীলন আৰু মূল্যায়ন —এই তিনিটা স্তৰত দিয়া হৈছে। ‘কৰোঁ আহা’, ‘লিখোঁ আহা’ বুলি উল্লেখ কৰা ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ ধাৰণা গঠন আৰু অনুশীলনৰ বাবে দিয়া হৈছে। ইয়াত শিক্ষকে শিকারুক সহায় কৰিব। ‘লিখা’, ‘পঢ়া’ আদি ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ শিকারুৰ অনুশীলন আৰু মূল্যায়নৰ বাবে দিয়া হৈছে। এইবোৰ যিমানদূৰ সম্ভৱ শিকারুৰে নিজে কৰিব। পাঠৰ ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ কৰাত্তে স্ব-শিকন, যুৰীয়া শিকন আৰু দলীয় শিকনত গুৰুত্ব দিব। পাঠত লিখনৰ ব্যৱস্থা যথেষ্ট নহ'লে বা অতিৰিক্ত ক্ৰিয়া-কলাপৰ প্রয়োজন হ'লে শিকারুক ফলি বা বহীত কৰোৱাৰ।

পাঠদান কৰিবলৈ যোৱাৰ আগতে পাঠৰ অৰ্হতাসমূহ অধ্যয়ন কৰি পাঠদানৰ আঁচনি প্রস্তুত কৰি ল'ব। লগতে, পাঠত ব্যৱহাৰ কৰিবলগীয়া আহিলা প্রস্তুত কৰি ল'ব। পাঠৰ লগত থকা শ্ৰৱণ আৰু কথনৰ অনুশীলন শিকারুক আৰম্ভণিৰ পৰাই যথেষ্ট পৰিমাণে কৰোৱাৰ আৰু ইয়াত অধিক গুৰুত্ব দিব।

পাঠত থকা ওমলা গীত, নিচুকনি গীত, সাধু কথা, কাহিনী আদিৰ উপৰি স্থানীয়ভাবে প্ৰচলিত গীত-মাত, কাহিনী আদি শিক্ষকে সংগ্ৰহ কৰি অনুশীলন কৰোৱাৰ। এইক্ষেত্ৰত ভাষাৰ মান্যৰূপৰ উপৰি স্থানীয় কথিত ৰূপৰ গীত-মাত, কাহিনী আদি কোৱা/গোৱাত শিকারুক উৎসাহিত

কৰিব আৰু এইবোৰ সংৰক্ষণ কৰিব।

বহুভাষিক পৰিৱেশত শিক্ষা প্ৰহণ কৰা আৰু ‘বিশেষভাৱে সক্ষম’ শিকাৰৰ প্রতি সুকীয়াভাৱে গুৰুত্ব দি অনুপ্ৰেণা যোগাব।

পাঠত থকা ছবিৰ উপৰি সংগতি থকা আন আন ছবি উপস্থাপন কৰিব আৰু অভিনয় কৰাৰ সুবিধা থকা পাঠসমূহ শিকাৰৰ দ্বাৰা অভিনয় কৰোৱাব। শিকাৰৰ চিন্তাৰ বিকাশ হোৱাকৈ কিছুমান ক্ৰিয়া-কলাপ দি শিক্ষকে অধিক অনুশীলন কৰোৱাব। প্ৰতিটো পাঠ পঢ়েৱাৰ পাছত শৃঙ্খলিপি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

‘অংকুৰণ’(প্ৰথম ভাগ)ত ভাষা আৰু পৰিৱেশৰ বিষয়বস্তু সমন্বিতভাৱে দিয়া হৈছে। গতিকে ইয়াত ভাষা শিক্ষাৰ লগতে পাঠ অনুযায়ী সন্নিৰিষ্ট হোৱা পৰিৱেশৰ কথাবোৰো শিকাব। লগতে অনুশীলন কৰোৱাই মূল্যায়নো কৰিব।

পাঠ্যপুথিখনৰ দ্বিতীয় প্ৰচ্ছদত শিক্ষক আৰু শিকাৰৰে কৰিবলগীয়া ক্ৰিয়া-কলাপসমূহৰ প্ৰতীকবোৰ দিয়া আছে। সেই মতে প্ৰতীকবোৰ বুজি কাৰ্যসমূহ চিনান্ত কৰিব।

পাঠত থকা নিৰ্দেশনাসমূহ পঢ়ি, বুজি লৈ শিক্ষকে কাৰ্য কৰোৱাব।

পাঠত থকা বিষয়বস্তুৰ আলম লৈ শিক্ষকে পাৰ্যমানে অতিৰিক্ত জ্ঞান দিব আৰু তেওঁলোকক বিষয়টো চিন্তা কৰিবলৈ আৰু ক'বলৈ উদগনি যোগাব।

শিকাৰক সৃজনশীল প্ৰতিভাৰ বিকাশ আৰু উদ্ভাৱনীমূলক চিন্তা কৰাত উৎসাহিত কৰিব।

প্ৰতিটো পাঠতে সামগ্ৰিক আৰু অবিৰত মূল্যায়নৰ ব্যৱস্থা বখা হৈছে। পাঠৰ আদান-প্ৰদানৰ জৰিয়তে এই মূল্যায়ন কৰিব। পাঠত থকা মূল্যায়ন পৰ্যাপ্ত নহ'লে শিক্ষকে ব'ৰ্ডত, ফলিত বা বহীত লিখনৰ মূল্যায়ন কৰিব। মূল্যায়নৰ পাছত শিক্ষকে নিৰ্দিষ্ট পৃষ্ঠাসমূহ নিৰীক্ষণ কৰি চহী কৰিব।

প্ৰতিটো পাঠৰ অন্তত সেই পাঠৰ অৰ্হতাবোৰ দিয়া আছে। লগতে মূল্যায়নৰ নথি আৰু তথ্য সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা বখা হৈছে। পাঠটো শেষ হোৱাৰ পাছত সেই পাঠৰ অৰ্হতাসমূহ আয়ত্ত হৈছে নে নাই সামগ্ৰিকভাৱে মূল্যায়ন কৰি তথ্য সংৰক্ষণ কৰিব। পৰৱৰ্তী পাঠলৈ যোৱাৰ আগতে শিকাৰৰ নিৰ্দিষ্ট পাঠৰ অৰ্হতাসমূহ আয়ত্ত কৰাত গুৰুত্ব দিব আৰু অৰ্হতা প্ৰাপ্তি নোহোৱা পৰ্যন্ত নিদানমূলক ব্যৱস্থা ল'ব। পাঠটোৰ শেষত পাঠভিত্তিক মূল্যায়ন কৰি শিক্ষকে তাৰিখসহ চহী কৰিব।

ভাষা প্ৰয়োগ আৰু বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ ‘চন্দ্ৰকান্ত অভিধান’ আৰু ‘অসমীয়া হেমকোষ’কে আধাৰ স্বৰূপে লোৱা হৈছে। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে ব্যৱহাৰ কৰিব।

*****

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

২০২১ চনৰ মে’ মাহত অসম চৰকাৰৰ শিক্ষা (প্ৰাথমিক) বিভাগৰ দ্বাৰা গঠিত ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ বিষয় বিশেষজ্ঞ সমিতিৰ মাননীয় সদস্য-সদস্যবৃন্দলৈ কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ।

অংকুৰণ-প্ৰথম শ্ৰেণী, দ্বিতীয় শ্ৰেণী আৰু তৃতীয় শ্ৰেণীৰ পাঠ্যপুথিসমূহৰ পুনঃৰীক্ষণৰ বাবে নিয়োজিত বিশেষজ্ঞসকল।

শ্ৰীহৰেকৃষ্ণ ভূঝঘ, অসমীয়া বিভাগ, বনভাগ মহাবিদ্যালয়।

সূচীপত্র

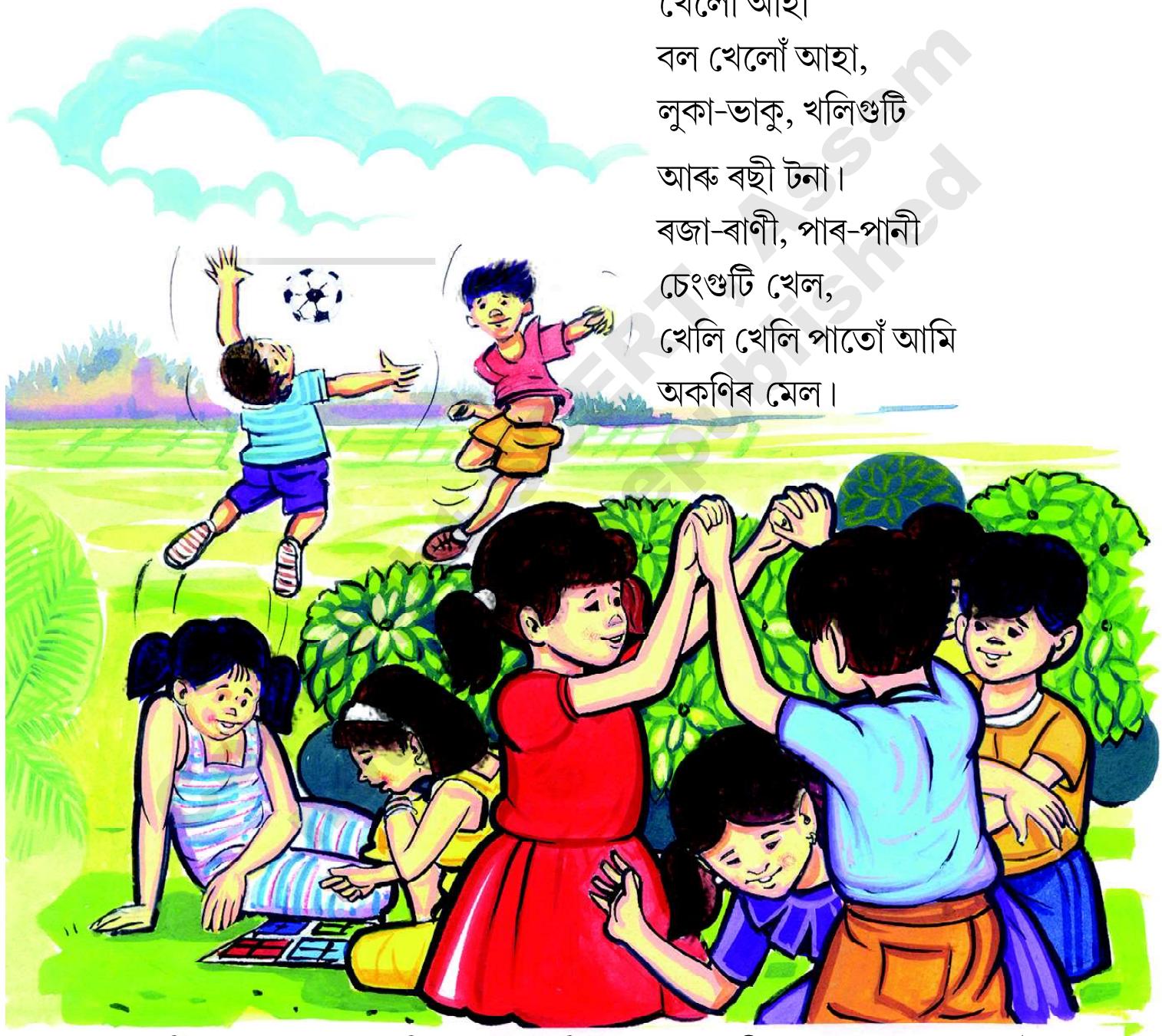
১। খেল খেল নানা খেল	১ — ১৪
২। জেউতি	১৫ — ২৫
৩। মেকুৰী আৰু কাউৰীৰ মিতিৰালি	২৬ — ৩৯
৪। হাট-বজাৰলৈ যাওঁ ব'লা	৪০ — ৫২
৫। আচল সখি	৫৩ — ৬৩
৬। বে'ল-গাড়ী	৬৪ — ৭৮
৭। চিলনী আৰু মাছ	৭৯ — ৮৮
৮। পথিলা	৮৯ — ৯৮
৯। আমাৰ উৎসৱ	৯৯ — ১০৭
১০। গুৱাহাটীলৈ যাওঁ	১০৮ — ১১৭
১১। হাতী পালেগৈ পাৰ	১১৮ — ১২৪
১২। জোনলৈ যাওঁ ব'লা	১২৫ — ১৩৪

পাঠ ১

খেল খেল নানা খেল

খেলোঁ আহা
খেলোঁ আহা
বল খেলোঁ আহা,
লুকা-ভাকু, খলিণ্টি
আৰু বছী টনা।
বজা-বাণী, পাৰ-পানী
চেঞ্চুটি খেল,
খেলি খেলি পাতোঁ আমি
অকণিৰ মেল।

চে ছবিত থকা খেলবোৰৰ নাম শিকাৰক ক'বলৈ দিব। খেলবোৰৰ স্থানীয় নাম বেলেগ হ'ব পাৰে, সেইবাবে
শিকাৰক ঘৰৱা ভাষাত খেলৰ নামবোৰ ক'বলৈ সুবিধা দিব, প্ৰয়োজন হ'লে শিকাৰক সহায় কৰিব।

কওঁ আহা—

মই বল খেলোঁ।

তুমি কি কি খেল খেলা?

মই ..... খেলোঁ।

মই ..... খেলোঁ।

মই ..... খেলোঁ।

ছবি চাই খেলৰ নাম জানো আহা—

পার-পানী

মাৰ্বল

ক্ৰিকেট

লুড়

ଲଗେ-ଭାଗେ ଗାଓଁ ଆହା—

ଅ ବ ଖ ଆ ଲ କ ର

ଅକଣେ ବୋଲେ ଅମିତା

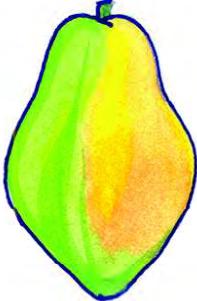
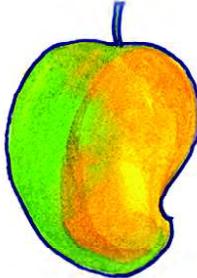
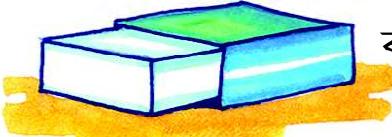
ବର ଭାଲ ଫଳ,
ଖବାହିତ ଭବି ଆଛେ
ଆମ ଲିଚୁ କଳ ।

କମଳା ବବାବ ଟେଙ୍ଗା
ବର ମଜା ଲାଗେ,
ଆହା ଆମି ସକଳୋରେ
ଖାଓଁ ଲଗେ-ଭାଗେ ।

☞ ଗୀତର ଜ୍ଞାନିତେ ଶିକାରକ ଅ, ବ, ଖ, ଆ, ଲ, କ, ଏ ଆଖରର ଲଗତ ପାରିଚିଯ କବୋରାବ ।

ছবি চাই নাম কওঁ আহা—

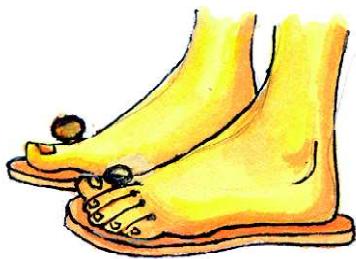
	অমিতা অ		খৰানি খ
	আম আ		লতা ল
	কমলা ক		ব্রেন্ট ব
			বল ব

ছবি চাই আখব শিকোঁ আহা—

বল খেলিছে।

খৰম পিঞ্চিছে।

কল খাইছে।

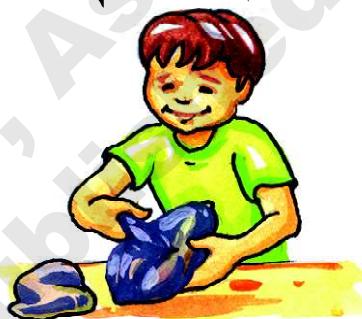

লুড় খেলিছে।

ব ব খ অ ক আ ল

ৰং কৰিছে।

অমিতা সাজিছে।

আইনা চাইছে।

☞ ব, ব, খ, অ, ক, আ, ল আখবকেইটা বিশেষভাৱে অনুশীলন কৰোৱাৰ।

আ, ব আৰু আখৰ প্ৰথমতে ক'ত ক'ত আছে আঁচ টানি   আ ব র
মিলোৱা—

বল

আপেল

বথ

আ

আইতা

বেলুন

বজী

বৰশী

৬

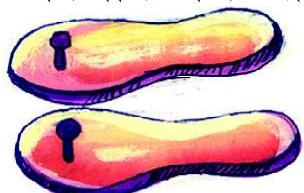
নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

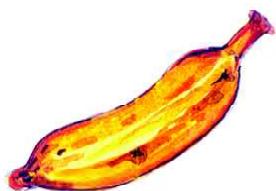
অ, ক, খ আৰু ল আখব প্ৰথমতে ক'ত ক'ত আছে

অ ক খ ল

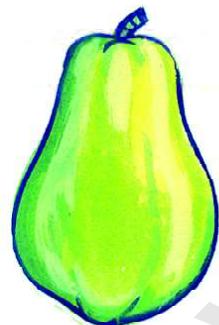
বিচাৰি উলিওৱা—

খৰম

কল

অমিতা

লতা

অ

ক

কলহ

লাখুটি

কমলা

খৰাহি

চৰে নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

লিখা—

অ

আ

ক

খ

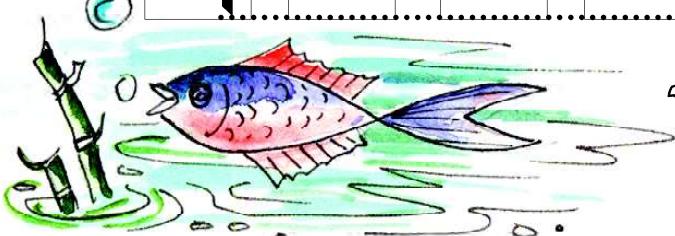
গ

ঘ

ঞ

☞ ফলি বা বহীত বর্ণবোৰ পুনৰ অনুশীলন কৰোৱাৰ।

କି ଖେଳିଛେ କୋରା—

କାବାଡ଼ି

କେରମ

ଚେଂଗୁଟି

ବଞ୍ଚି ଟନା

ଅଳଂ ଦଳଂ

ଲୁଡୁ

ଶିକ୍ଷାରୂରେ ଛବିବୋର ଚାଇ ଖେଳର ନାମ କବି । ହାନୀଯଭାବରେ ଖେଳା ଖେଳର ନାମ କବିଲେ ଦିବ । ଏହି ଖେଳମୂହର ବିଷୟେ ବହଳଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିବ । ଏହିକ୍ଷେତ୍ରର ଶିକ୍ଷାରୂରେ କୋରା ଖେଳର ନାମତ ଥକା ଆ, ଖ, ବ, ଆ, ସ, କ, ଲ ଆଖିବକେହିଟା ବର୍ତ୍ତତ ଲିଖି କବି ଆକୁ କୋରାବ । ଇଯାର ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷାରୂର ଆଖିବ ଶିକନ ଦୃଢ଼ ହବି ।

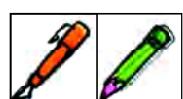

শব্দ সাজি পঢ়েঁ আহা—

ক	ৰ	কৰ	কৰক
ব	ৰ	বৰ	বৰল
ল	ৰ	লৰ	লৰক
বল	বৰল	খৰৰ	আখল
আকৰ	আতৰ	আখৰ	আকৰৰ
বল ল	ৰবৰ ল	খৰৰ কৰ	

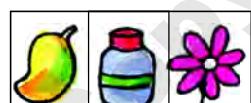
সোঁফালে থকা প্রত্যেকখন ছবিয়ে কাষত থকা আখৰ বুজাইছে। বাঁওফালৰ
ছবিবোৰৰ ঠাইত আখৰ বহুলালে একোটা শব্দ হ'ব। উদাহৰণত দিয়াৰ দৰে
ছবিৰ সলনি আখৰ বহুলাই শব্দ গঠন কৰোঁ আহা।

কল

.....

.....

.....

.....

.....

ক

ব

ল

অ

আ

খ

ৰ

লগে-ভাগে গাওঁ আহা—

দুই হাত দুই ভবি
কাম কৰি ফুরোঁ লৰি।

দুই চকু, দুই কণ
দেখা শুনা চোৱা কাম।

কৰোঁ আৰু কওঁ আহা

হাতেৰে কৰা কাম

ভবিবে কৰা কাম

☞ শিকারক হাতেৰে, ভবিবে আৰু কি কি কাম কৰিব পাৰি ক'বলৈ দিব।

উদাহরণ দেখুওৱাৰ দৰে শব্দ কোৱা—

উদাহৰণ — ব বল বগৰী বগলী
ক

আ এ অ ই এ

চিনাকি আখৰত ○ চিন দিয়া আৰু পঢ়া—

অ	ত	আ	পু	লো
গ	থ	ই	চ	শ
ব	ষ	ৰ	খ	ষ
ং	ং	ং	ং	ং

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

ছবি চাই আমিনাই খালী ঘরত আখৰ লিখিছে, আমিও লিখোঁ—

.....	ল
-------	---

.....	তা
-------	----

.....	গ	লী
-------	---	----

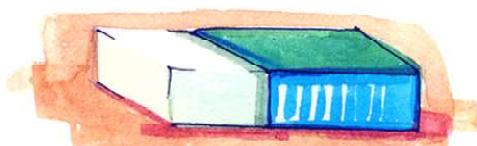

.....	ম	লা
-------	---	----

.....	জ	গ	ৰ
-------	---	---	---

.....	ৰা	হি
-------	----	----

.....	ব	ৰ
-------	---	---

নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

পাঠ ১

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অহতা

- শিকাৰুৰে জনা নিচুকনি গীত, ওমলা গীত আদি গাব পৰা
- সৰু সৰু নিৰ্দেশনা শুনি, বুজি কাম কৰিব পৰা
- ছবি চাই সেই বিষয়ে ক'ব পৰা
- পৰিচিত পৰিৱেশত সোধা প্ৰশ্ৰুতি উভৰ দিব পৰা
- বিভিন্ন খেলৰ নাম জনা আৰু খেলৰ বিষয়ে জনা
- বৰ্ণৰ ধৰনি আৰু আকৃতিৰ লগত পৰিচয় হোৱা
- শব্দত থকা বৰ্ণ চিনি পোৱা
- ছবি আৰু বস্তুৰ সহায়ত দুটা বৰ্ণযুক্ত, তিনিটা বৰ্ণযুক্ত আৰু চাৰিটা বৰ্ণযুক্ত শব্দ উচ্চাৰণ কৰিব পৰা
- বাক্য গঠন কৰিব পৰা
- বৰ্ণ পৰিচয়— অ, আ, ব, ব, ক, খ, ল

শিকাৰুৰ পাঠভিত্তিক অহতাৰ মূল্যায়ন

পাঠত থকা বৰ্ণসমূহ অ, আ, ব, ব, ক, খ, ল	চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	শব্দত চিনি পোৱা	বাক্যত চিনি পোৱা	লিখিব পৰা
গীত	শুনি গাব পৰা	অংগ-ভংগীৰে গাব পৰা	নিজে গাব পৰা		
ছবি	চিনি পোৱা/নাম ক'ব পৰা	সেই বিষয়ে ক'ব পৰা	আঁকিব পৰা		
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
খেল-ধেমালি	নাম ক'ব পৰা	খেলৰ বিষয়ে ক'ব পৰা			

☞ অহতা আয়ত্ত হ'লে ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব, নহ'লে ✗ চিন দিব। অহতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰুক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ২

গাঁও আহা—

জেউতি

মনজণইত্তে

মোৰ নাম জেউতি
কণ মোৰ ভাই,
তেওঁ মোৰ দেউতা
এওঁ মোৰ আই।

সৌৱা মোৰ আইতা
এয়া মোৰ ককা
গাৰ ছাল শোটোৱা
ডাঢ়ি-চুলি পকা

খুৰা হ'ল বাটৈ
পেহীয়ে বয় তাঁত,
খুৰীয়ে পাকবৰত
বাঢ়ি দিয়ে ভাত।

☞ শিকারক ম, ন, জ, গ, ই, ত, উ আৰু এ আখবকেইটা পৰিচয় কৰোৱাব।

নিজৰ কথা কওঁ—

মোৰ নাম .....
..... মোৰ আই

..... মোৰ দেউতা

খুবাই ..... মোক ..... মৰম ..... কৰে

..... মোক ..... কৰে

..... মোক ..... কৰে

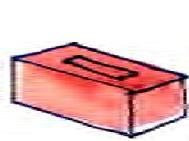
তোমাক কোনে কোনে মৰম কৰে ?

☞ শিকাৰক নিজৰ বিষয়ে ক'বলৈ দিপদ্যটো সম্পূৰ্ণকৈ গাবলৈ দিব। নিজৰ নিজৰ নাম লিখাত সহায় কৰিব।

দলত ছবি চাই নাম কওঁ আহা। শব্দবোৰত
থকা ডাঙৰ আখৰবোৰ পঢ়া আৰু লিখা—

ই উ এ জ ণ ত ন ম

ইটা

উট

এৰাপাত

হৰিণ

নখ

ইকৰা

তৰা

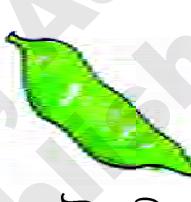
মকৰা

জলকীয়া

এক

উৰহী

পাণ

উঘা

জৰা

জাপি

কাণ

তলা

মহ

গাওঁ আহা—

অকণমানি ইনামণি
অকণমানি মন,
আইতাৰ চকুৰ মণি
আঁচলৰ ধন।

মোৰ নাম আইমণি
ভাই মোৰ লন,
খেলা-ধূলা কৰি আমি
পঢ়াত দিওঁ মন।

ডাঙুরকৈ লিখা আখ্ববোৰ পঢ়া—

ইনা

এজন

কণ

উমা

বিমল

জবা

মণি

তৰালি

জেৰিনা

নমিতা

ইনা নামটোৰ প্ৰথম আখ্ব কি ?

ইনা নামটোৰ প্ৰথম আখ্ব— ই

কণ নামটোৰ শেষৰ আখ্ব কি ?

কণ নামটোৰ শেষৰ আখ্ব —————

তলত দিয়া আখ্বৰেৰ গঠন হোৱা শব্দ কওঁ আহা—

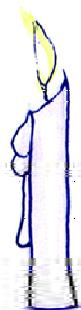
ক ল ট

এ ল ট

জ ল ট

গ ল ট

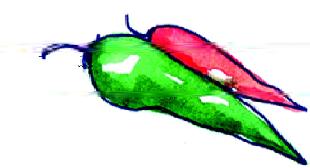
ত ল ট

ন ল ট

ম ল ট

☞ বিভিন্ন নামৰ সহায়ত ই, উ, এ, জ, গ, ত, ন, ম আখ্বকেইটাৰ অনুশীলন কৰোৱাৰ। শব্দ, চিত্ৰ আৰু
বৰ্ণকাৰৰ সহায় ল'ব।

ଉମାଇ କକାକର ଲଗତ କି ପଢ଼ିଛେ କୋରା—

ଅ - ଅମରା

ଆ - ଆନ

ଅମରା ଆନ ।

ଅ - ଅକଣ

ଅକଣର ଖବର

ଅକଣର ଖବର ଲ ।

ଆ - ଆମ

ବ - ବତର

ଆମର ବତର ।

ମ - ମରମ

କନକକ ମରମ

କନକକ ମରମ କର ।

ছবি চাই কোনে কি করিছে কোরা—

সু-অভ্যাস গঠন করোঁ আহা—

বিদ্যালয়ত কৰা কাম	ঘৰত কৰা কাম
ঘৰ সৰা	দাঁত মাজা/মুখ ধোৱা
ফুলত পানী দিয়া	কাপোৰ জপা
ডেঙ্ক, বেঞ্চ চাফা কৰা	নখ কটা
হাত ধোৱা	ঘৰৰা কামত সহায় কৰা

ছবিকেইখনত দেখাৰ উপৰি তুমি আৰু কি কি কৰা ?

☞ চাফ-চিকুগতা আৰু স্বাস্থ্যসন্মত কামৰ সু-অভ্যাস গঠন আৰু আনক সহায় কৰাৰ মনোভাৱ গঠন কৰিবলৈ শিকাৰক উৎসাহিত কৰিব।

পাতচোত থকা আখৰ আনি খালী ঘৰত লিখি শব্দ গঠন কৰা—

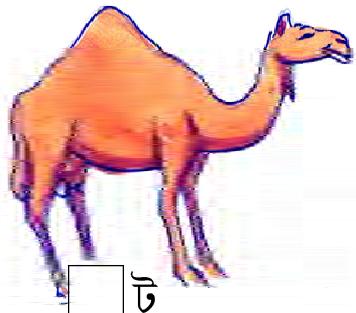
খ

ঙৰ

খলা

ট

গ ত ড এ
ত ন এ
ন ম
ম জ

কৰা

হ

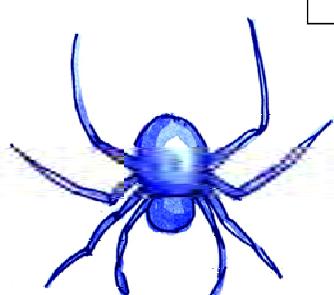
লা

টা

ক

কৰা

চে নিবীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

লিখা—

ପ୍ରେସ୍

ଡାକ୍

ଏ

ଜ୍ଞ

ଆ

ତ୍ରୀ

ନ୍ତି

ମୁଖ୍ୟ

☞ ফলি বা বহীত অধিক অনুশীলন করোৱাব।

☞ নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

চিনাকি হওঁ আহা—

আ ব পৰা **ଠ** কাৰ,

ই ব পৰা **ଫ** কাৰ,

ঙ্গ ব পৰা **ଫ** কাৰ,

এ ব পৰা **କ** কাৰ,

কত আ কাৰে **କা**

কত ই কাৰে **কি**

কত ঙ্গ কাৰে **কী**

কত এ কাৰে **কে**

କିମি

বাকচৰ খালী ঠাইত কাৰ (স্বৰ) চিন লিখা—

ক +আ = কা

ক + **ଠ** = কা

ক +ই = কি

ক + **ଫ** = কি

ক +ঙ্গ = কী

ক + **ଫ** = কী

ক +এ = কে

ক + **କ** = কে

খ +আ = খা

খ + **ଠ** = খা

খ +ই = খি

খ + **ଫ** = খি

খ +ঙ্গ = খী

খ + **ଫ** = খী

খ +এ = খে

খ + **କ** = খে

পটোঁ আহা—

ককা

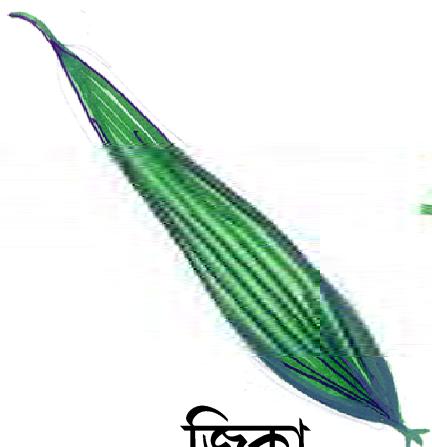

কাণ

খিৰিকী

☞ নিবীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

জিকা

নিলাজী বন

কেরেলা

কার (স্বৰ) চিন (। ফি ।) লগাই ছবির নাম পূর কৰা—

তলঁ...

তৰঁ...

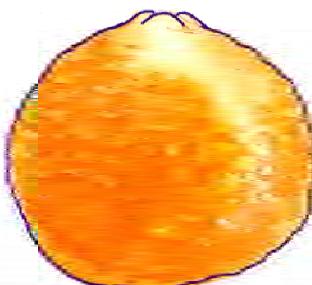
কঁৰলঁ

জখলঁ...

ঝকঁ...

কমলঁ

☞ নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

পাঠ ২

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- শিকাবৰে ওমলা গীত শুনি বুজি পোৱা আৰু গাব পৰা
- নিজৰ লগতে পৰিয়ালৰ সদস্যসকলৰ পৰিচয় আৰু তেওঁলোকে কৰা কাম সম্পর্কে ক'ব পৰা
- পৰম্পৰৰ সম্পর্কৰ বিষয়ে জনা
- পৰিচিত পৰিৱেশত শুনা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব পৰা
- ই, উ, এ, জ, ণ, ন, ত, ম বৰ্ণকেইটাৰ ধৰনি আৰু আকৃতিৰ লগত পৰিচয় হোৱা
- শব্দত থকা বৰ্ণ চিনি পোৱা, পঢ়িৰ আৰু লিখিব পৰা
- ।-কাৰ ; ৰ-কাৰ ; ৳-কাৰ চিনি পোৱা, লিখিব পৰা আৰু শব্দত প্ৰয়োগ কৰিব পৰা
- ব্যক্তিগত চাফ-চিকুণতাৰ বিষয়ে সচেতন হোৱা
- স্বাস্থ্যসম্মত সু-অভ্যাস গঠন হোৱা

শিকাবৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

পাঠত থকা বৰ্ণসমূহ (ই, উ, এ, জ, ণ, ন, ত, ম)	চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	শব্দত চিনি পোৱা	বাক্যত চিনি পোৱা	লিখিব পৰা
গীত	শুনি গাব পৰা	অংগ-ভংগী কৰি গাব পৰা	নিজে গাব পৰা		
ছবি	চিনি পোৱা/নাম ক'ব পৰা	সেই বিষয়ে ক'ব পৰা		আঁকিব পৰা	
স্বৰচিহ্ন	চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	শব্দত প্ৰয়োগ কৰিব পৰা	
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
সম্পন্ন	নিজৰ বিষয়ে ক'ব পৰা	পৰিয়ালৰ সদস্যৰ বিষয়ে ক'ব পৰা		সম্পন্ন জনা	

ক্ষেত্ৰ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লৈ ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত চিন দিব, নহ'লৈ চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাবৰক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ৩

মেকুরী আৰু কাউৰীৰ মিতিৰালি

☞ প্রতিখন ছবিত কি কি দেখিছে একক আৰু দলীয়ভাৱে ক'বলৈ দিব।

- সাধুটো সম্পূর্ণকে ক'বলৈ দিব।
- বেলেগ বেলেগ ছবি দেখুৱাই এনেদৰে সাধু ক'বলৈ দিব।
- বহুভাষিক পৰিৱেশৰ প্রতি লক্ষ্য ৰাখি শিকাৰক নিজৰ ভাষাত প্ৰচলিত সাধু ক'বলৈ দিব।

সাধুটোর মেকুবীজনীর নাম দিওঁ—

মায়ে মাতে মিনি বুলি
মই বুলিম পুছি
খুরাই মাতে .....
তুমি বুলিবা কি ?

সাধুটোত মেকুবীয়ে বৰশী বাইছে। বৰশী তৈয়াৰ কৰিবলৈ তলৰ ছবিবোৰৰ
কি কি লাগে কোৱা—

☞ শিকারক অর্ধ বৃত্তাকাবে বহুরাই মেকুবীজনীক কি নামেৰে মাতিব ক'বলৈ দিব। বৰশী কেনেকৈ তৈয়াৰ
কৰে ছাত্র-ছাত্রীক সুধিৰ আৰু নাজানিলে কৈ দিব।

+

গাওঁ আমি লগে-ভাগে—

ঙ্গল চৰাই উৰি আহি
গচৰ ডালত পৰে,
তাকে দেখি মইনাহঁতে
হাই-উৰমি কৰে।

এদিন এজনী মেকুৰী

ওৰাঙ্গলৈ গ'ল,
ঐবাৰতৰ পিৰ্ণিত উৰ্দ্ধি
ওৰ তলত ৰ'ল।

ঈ, উ, ঝ, ও, ঐ, ঔ

ঝৰি আছিল গচৰ তলত
কৰি তপ-জপ,
মইনাহঁতৰ হাই-উৰমিত
ঝৰিৰ ভাঙিল তপ।

ও ছিঙি ঐবাৰতে
মুখত ভৰাই থ'লে,
তাকে দেখি মেকুৰীয়ে
এপাক নাচি দিলে।

 ছবিখন পয়েন্ট কৰি শিকাবলৈ কি কি দেখিছে ক'বলৈ দিব।

ছবি চাই কওঁ আহা—

টিগল

খুশি

ডুন

ଓলকবি

এর্বারত

ও-টেঙ্গ

গাওঁ আহা—

শহা-পছরে বজায় তাল
নেউলে বায খোল,
কেঞ্জা-কঠালত জিঞ্জাই বহি
খৰকৈ বজায় তোল।

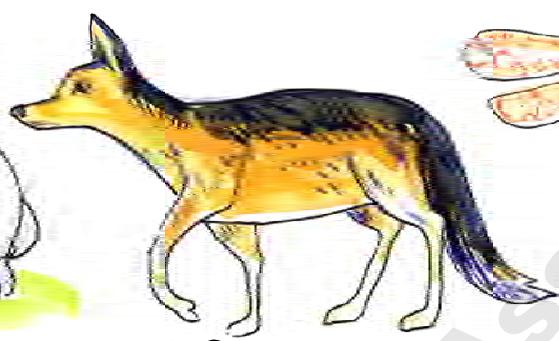
জেওৰা ভাঙি ষাঁড়টোৱে
খাব শাকনিৰ শাক,
ষাঁড়টো খেদি শাকনিদৰা
যতনাই বেঢ়ি ৰাখ।

ছবি চাই কওঁ আহা—

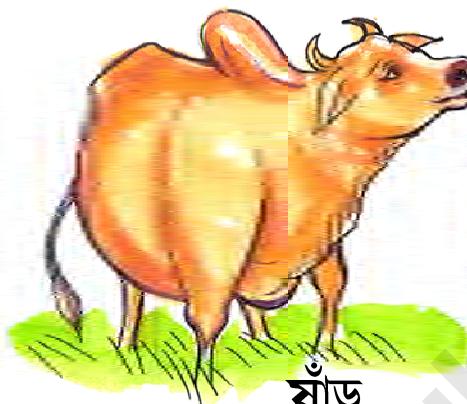
শহা

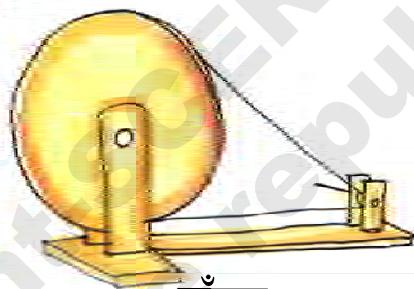
শিয়াল

জিএগা

ষাঁড়

য়তৰ

কেএগা-আঙুলি

পটোঁ আহা—

উণ

উনশী

খণ

খমি

ওখ

ওল

ও

ওকিল

ঘশ

ঘতন

বিষ

বিষয়

শৰাই

শাকনি

নিয়ম

নিয়ৰ

একিক

এৰাৰত

ওজা

ওমল

লিখা—

ମୁ

ଦୁ

ଶୁ

ତୁ

ବୁ

ହୁ

ଏସୁ

ମୁ

ଶୁ

ଯୁ

☞ ফলি বা বহীত অধিক অনুশীলন করোৱাৰ।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

২ ৫ ৪

চিনাকি হওঁ আহা—

উ ব পৰা কাৰ,

ঐ ব পৰা কাৰ,

ও ব পৰা কাৰ,

কত উ কাৰে কু

কত ঐ কাৰে কৈ

কত ও কাৰে কো

বাকচৰ খালী ঠাইত কাৰ (স্বৰচিহ্ন) বোৰ লিখা—

ক + উ = কু

ক + = ক

খ + উ = খু

খ + = খ

ক + ঐ = কৈ

ক + = কৈ

খ + ঐ = খৈ

খ + = খৈ

ক + ও = কো

ক + = কো

খ + ও = খো

খ + = খো

ছবি চাই পতোঁ আহা—

জাল

জাকৈ

খালৈ

☞ মাছ ধৰা সঁজুলিৰ বিষয়ে বুজাই দিব।

মোনা

জোতা

মোজা

কুকুর

কুকুরা

মেকুরী

পটোঁ আহা—

মুখ মুখা মইনা খালৈ জাকৈ আঁখে
 জোন জোনালী তৰা তৰালি বন বননি
 নিতো মৌজোল খাবা।
 মাকৈৰ আঁখে খাবা।
 আঁতৈয়ে জাল বায়।
 আমৈয়ে জাকৈ বায়।

মাছটোত থকা আখৰসমূহ কাষৰ ছবিবোৰৰ নামৰ প্ৰথম আখৰৰ লগত
মিলোৱা—

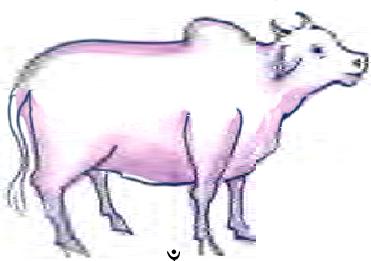
যাক

ঝৰি

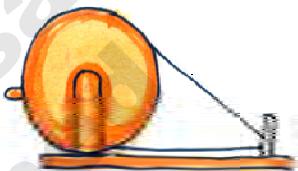

ঈগল

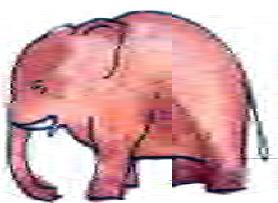

ষাঁড়

জী
জী

যঁত্ৰ

ঐৰাবত

ঔষধ

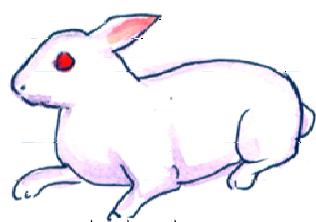

ওল-কবি

শ্যামল
শ্যামল

উণ সূতা

শহা-পল

গাওঁ আহা—

আহা মাহত আমাৰ ককাৰ
ষাঠি বছৰ হ'ব,
মা-দেউতাই নামঘৰত
শৰাই এখনি দিব।

কে নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

ଓ, ঔ, য আখবকেইটাত ○ চিন দিয়া—

ওল-কুচ ও-টেঙ্গা
বিচাবিলেই পাবা
মাৰাই দিব যতনাই
জুতি লগাই খাবা।

ঈ, উ, ঝ আখবকেইটাত ○ চিন দিয়া—

খাফিৰ নাই
উণৰ চোলা
ইগলে চায়
ডালৰ পৰা।

এ, শ, য, ষ, এও আখবকেইটাত ○ চিন দিয়া—

ম	ৰ	জ	শ	হ
য	এ	ঐ	চ	়ও
শ	ন	য	ষ	ঙ
আ	ঐ	ত	়ও	ষ

কে নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

তলৰ আখবোৰত ১৮৪১-কাৰ (স্বৰ) চিন লগাই লিখা—

১

২

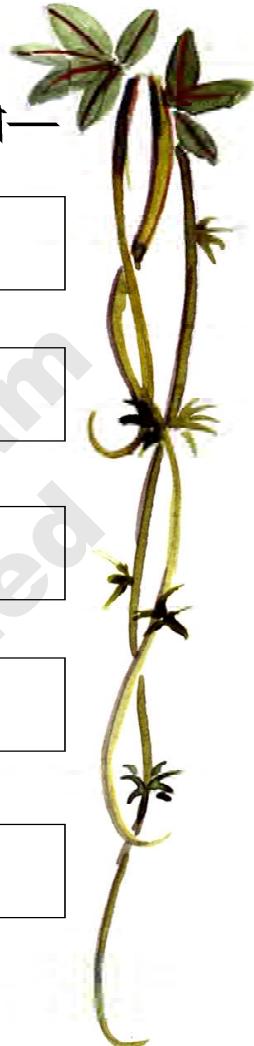
৩

ক

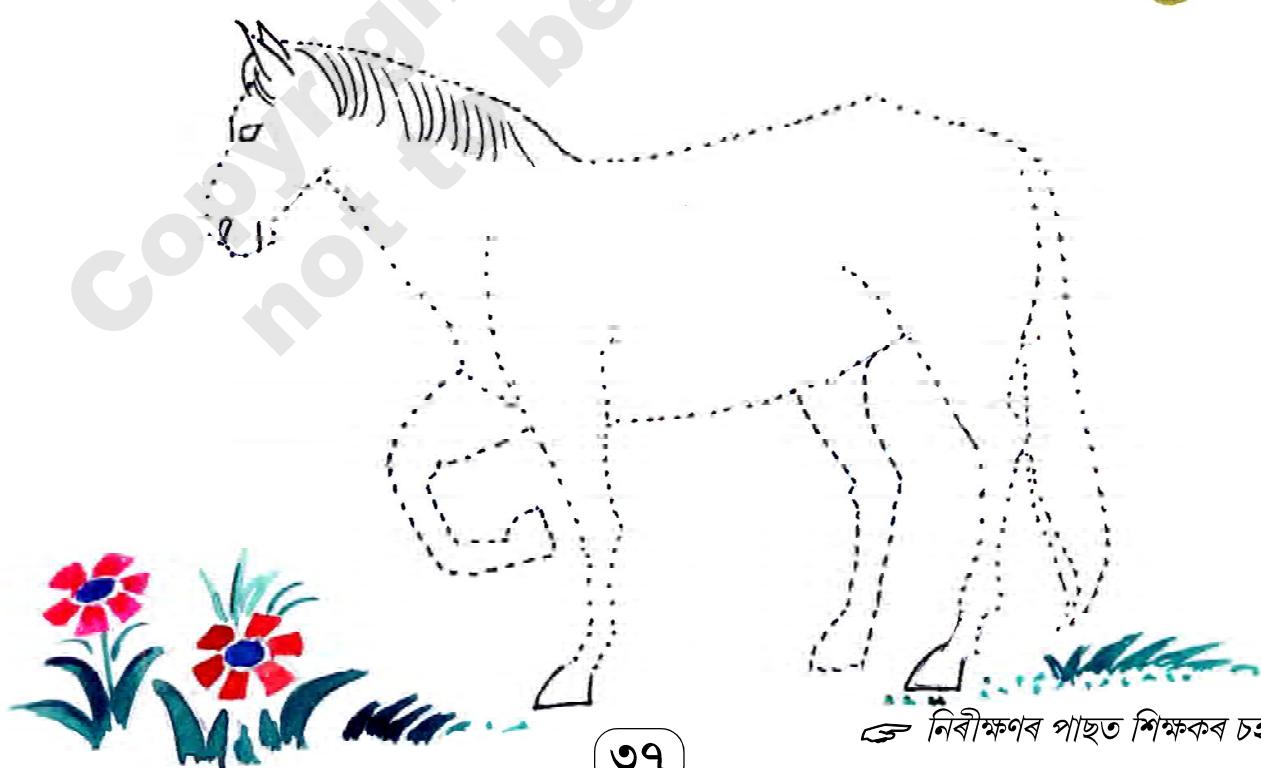
ম

ল

জ

ফুটবোৰ লগ লগাই ছবিখন সম্পূর্ণ কৰোঁ আহা—

↗ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

মিলোৰা—

আ জ্ঞ এ গ্ন গ্ন এ জ্ঞ

১ ২ ৩ ৪ ৫ ৬ ৭

ছবিবোৰ চাই ২ ৮ ১ ০-কাৰ (স্বৰ) চিন লগাই ছবিৰ নাম পূৰ কৰা—

ফুল

পদ্ম

ককৰা

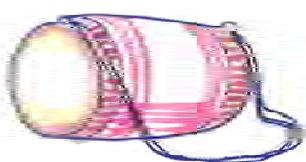
জাঁক

খাল

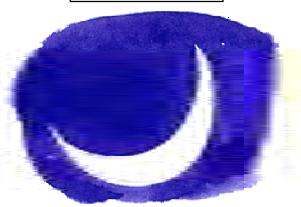
কাৰ

চঁল

তমৰা

জন

☞ নিরীক্ষণৰ পাত্ৰ শিক্ষকৰ চহী

পাঠ ৩

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অহৰ্তা

- ছবি পর্যৱেক্ষণ কৰি সেই বিষয়ে ক'ব পৰা
- ছবি চাই সাধু সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰা
- এ, ও, উ, এও, য, য়, ঈ, ঊ, ঔ, খ, শ বৰ্ণকেইটাৰ ধ্বনি আৰু আকৃতিৰ লগত পৰিচয় হোৱা, পঢ়িব পৰা আৰু লিখিব পৰা
- -কাৰ চিনোৱা (ৰ, ঈ, ঔ)ৰ লগত পৰিচয় হোৱা, লিখিব পৰা আৰু শব্দ গঠন কৰিব পৰা
- বৰ্ণ চাই চাই লিখাৰ উপৰি নোচোৱাকৈ লিখিব পৰা
- মাছ ধৰা সঁজুলি চিনি পোৱা

শিকাৰৰ পাঠভিত্তিক অহৰ্তাৰ মূল্যায়ন

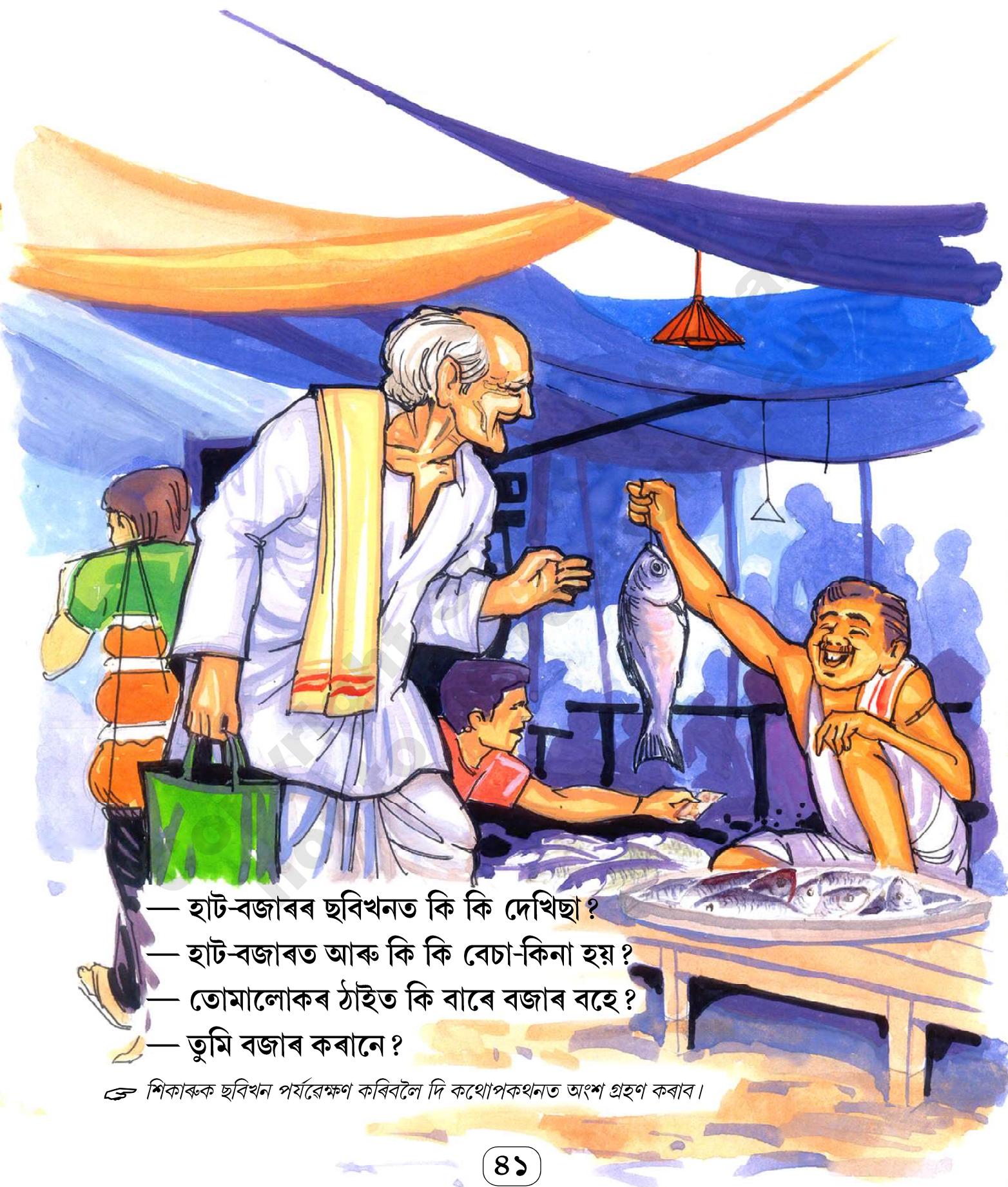
পাঠ্যত থকা বৰ্ণসমূহ (এ, ও, উ, এও, য, য়, য়, ঈ, ঊ, ঔ, খ, শ)	চিনি পোৱা	শব্দত চিনি পোৱা	বাক্যত চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা
ছবি	চিনি পোৱা/নাম ক'ব পৰা	বৰ্ণনা কৰিব পৰা	ছবি চাই কাহিনী ক'ব পৰা		
-কাৰ চিন	চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	শব্দত প্ৰয়োগ কৰি পঢ়িব পৰা	
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
মাছ ধৰা সঁজুলি	নাম জনা	চিনি পোৱা	ব্যৱহাৰ জনা		

☞ অহৰ্তা আয়ত হ'লৈ ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব, নহ'লৈ ✗ চিন দিব। অহৰ্তা আয়ত নোহোৱা শিকাৰক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ৪

হাট-বজাৰলৈ যাওঁ ব'লা

- হাট-বজাৰৰ ছবিখনত কি কি দেখিছা ?
- হাট-বজাৰত আৰু কি কি বেচা-কিনা হয় ?
- তোমালোকৰ ঠাইত কি বাবে বজাৰ বহে ?
- তুমি বজাৰ কৰানে ?

শিকাৰক ছবিখন পর্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দি কথোপকথনত অংশ গ্ৰহণ কৰাব।

ଲଗେ ଭାଗେ ଗାଓଁ ଆହା—

ଟିଲିଂ ଟିଲିଂ ଚାଇକେଳ ଚଲାଇ

ଫେରୀରାଳା ଯାଯ

ଖର୍କ, ମଣି, ପୁତଳା ବେଚି
ବହ ପହିଚା ପାଯ ।

ଟ ଚ ଫ ପ ସ ଗ ହ ଛ ସ

ଛବି ଚାଇ କାଓଁ ଆହା—

ଚାଇକେଳ

ଜ୍ଞାତି

টকা

চৰাই

ফণি

পখিলা

সাপ

গজ

হাত

ঘড়ী

পতোঁ আহা—

গজ

টকা

চফল

গছনি

বন

ফলি

সহজ

বননি

ঘন

ফণি

কলহ

পিতনি

পণ

জাপি

ফচল

হৰিণী

লিখা—

ট

চ

ফ

প

অ

গ

হ

ড

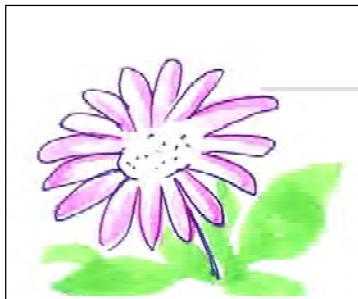
ঘ

চ নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

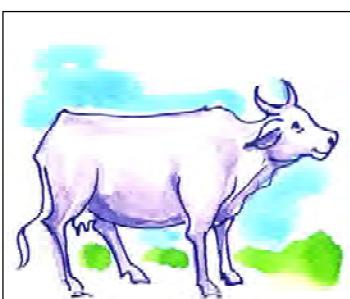
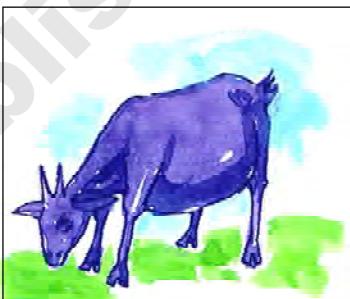
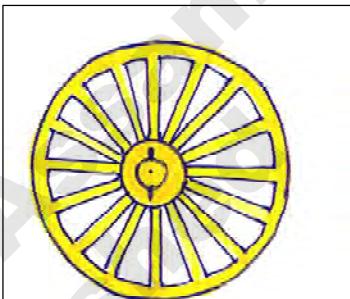
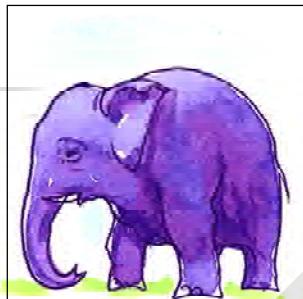

ছবিৰ নামৰ প্ৰথম আখৰটোৱ বৰ্ণকাৰ্ড ছবিখনৰ কাষলৈ
নি কাষৰ সৰু ঘৰটোত থওঁ আহা—

প চ ত
ট স হ
গ ঘ ফ

ফ

☞ পাঠত দিয়া আখৰকেইটাৰ কাৰ্ড প্ৰস্তুত কৰি শিকাৰক কায়টি কৰোৱাৰ।

☞ নিবীক্ষণৰ পাঠত শিক্ষকৰ চহী

চিনাকি হওঁ আহা—

খ ব পৰা **ক** কাৰ,
কত খ কাৰে **ক**
ও ব পৰা **কৌ** কাৰ,
কত ও কাৰে **কৌ**
উ ব পৰা **কু** কাৰ,
কত উ কাৰে **কু**

কাৰ (স্বৰ) চিন লিখো আহা—

$$\text{ক} + \text{খ} = \text{কু}$$

$$\text{ক} + \boxed{\text{ক}} = \text{কু}$$

$$\text{ক} + \text{ও} = \text{কৌ}$$

$$\text{ক} + \boxed{\square} = \text{কৌ}$$

$$\text{ক} + \text{উ} = \text{কু}$$

$$\text{ক} + \boxed{\square} = \text{কু}$$

$$\text{খ} + \text{খ} = \text{খু}$$

$$\text{খ} + \boxed{\square} = \text{খু}$$

$$\text{খ} + \text{ও} = \text{খৌ}$$

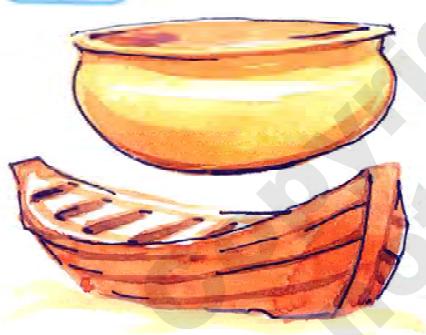
$$\text{খ} + \boxed{\square} = \text{খৌ}$$

$$\text{খ} + \text{উ} = \text{খু}$$

$$\text{খ} + \boxed{\square} = \text{খু}$$

পড়োঁ আহা—

পূব

টো

নৈকা

মূৰ

কপো

চৌকা

পূৰণ

নুপুৰ

মৃগ

তণ

কষক

কপণ

নৃপতি

মৃণাল

কৌতুক

কৌপাত

☞ নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

 সাঁথৰ ভাঙ্গো আহা—

গাখীৰ বগা কপাহ বগা
আৰু বগা কি ?
পানীৰ মাজত খোজ দি
মাছ বিচাৰে যি !

ঘূৰণীয়া ঘূৰণীয়া
ঘূৰণীয়া কি ?
ল'বাহঁতে লগ লাগি
ভৱিবে খেলে যি !

 কাৰ (স্বৰ) চিন লিখি পঢ়া—

মংল…

বগল…

চক…

ককৰ…

সূত…

শহ…

…পঁপ…

…শয়…ল

মকৰ…

…চলন…

…বচন…

☞ নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

ব্যঞ্জন বর্ণৰ লগত কাৰ (স্বৰ) চিন লগ লগাই মাতি লিখোঁ আহা—

অ	আ	ই	ঈ	উ	উ	ং	ং	ে	ে	ও	ও
চিন নাই	।	ি	ৈ	ু	ু	ং	ং	ে	ৈ	ো	ৌ
খ	খ	খি	ঙ্গী	খু	খু	খ	খ	খে	খৈ	খো	খৌ
গ											
ম											
ৱ											
ঝ											
ৱ											
ঝ											
ঝ											
ত	তা			তু		ত				তো	
ট			টী								

☞ অসমীয়া ভাষাত ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ লগত স্বৰবৰ্ণ লগ লাগে। স্বৰবৰ্ণ নোহোৱাকৈ ব্যঞ্জনবৰ্ণ উচ্চাবণ হ'ব নোৱাৰে। আনহাতে স্বৰবৰ্ণমালাৰ ‘অ’ বৰ্ণৰ বাহিৰে আন বৰ্ণৰ লগত -কাৰ (স্বৰ) চিন লগ লাগে; যেনে- ক + আ = কা, ক + ই = কি হয়।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

স্বৰবর্গৰ লগত-কাৰ(স্বৰ) চিন আঁচ টানি মিলোৱা—

পঢ়ে আহা—

ବର୍ଣ୍ଣ	କାର (ସ୍ଵର) ଚିନ
ଓ	ା ଈ ଔ ଏ ଇ ଉ

বর্ণ	কাব (স্বৰ) চিন	শব্দ
আ	।	ককা টকা চকা মামা
ই	ঁ	ৰাতি ছাতি জাপি চিঠি
উ	ী	হাতী বাৰী চকী পানী
ঝ	ঁ	চকু মুখ ফুল সুখ
ঝে	ঁ	পূৰ্ব মূলা পূজা সূতা
ঝে	ঁ	পিত্ৰ মাত্ৰ গ্ৰহ ম্ৰগ
ঝে	ঁ	খেল তেল মেল বেল
ঝে	ঁ	গৱেষণা মাকৈ জাকৈ খালৈ
ঝে	ঁ	জোতা মোজা পোণা মোনা
ঝে	ঁ	টকো নৌকা চৌকা সৌকা

ডলাত থকা বস্তবোর কোনে কেনেকৈ খাই ভাল পোরা, উদাহরণত দিয়াৰ
দৰে তালিকাত ভৰোৱা—

কেঁচাই	ভাজি	মিজাই	শুকুৰাই	পুৰি
	বেঙেনা			বেঙেনা

☞ নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

গাঁওঁ আহা—

সাতবাৰৰ নাম

দেওবাৰ সোমবাৰ
 আৰু মঙ্গলবাৰ,
 বুধবাৰৰ পিছতেই
 বৃহস্পতিবাৰ।
 শুক্ৰবাৰ শনিবাৰ
 এই সাত বাৰ,
 বাৰবোৰৰ নাম বাৰু
 মনত নাই কাৰ।

সাতবাৰৰ নাম— দেওবাৰ (ৰবিবাৰ), সোমবাৰ, মঙ্গলবাৰ (মংগলবাৰ),
 বুধবাৰ, বৃহস্পতিবাৰ (গুৰুবাৰ), শুক্ৰবাৰ (শুকুৰবাৰ), শনিবাৰ

পঢ়েঁ আহা—

বেলতলাৰ বজাৰ

আজি দেওবাৰ।
 আমি বজাৰলৈ আহিছোঁ।
 বেলতলাত বজাৰ বহিছে।
 বজাৰত বেচা-কিনা চলিছে।
 পাহাৰৰ জনজাতীয় লোকসকলেও
 বেচা-কিনা কৰিছে।

পাঠ ৪

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- নিজ পৰিৱেশ সম্পর্কীয় কথা-বতৰা পাত্ৰিব পৰা
- মৌখিক নিৰ্দেশনা, প্ৰশ্ন বুজি পোৱা
- ছবি পৰ্যবেক্ষণ কৰি সেই বিষয়ে কথা ক'ব পৰা
- হাট-বজাৰৰ ধাৰণা পোৱা
- ট, চ, ফ, প, হ, ছ, ঘ, স, গ বৰ্ণকেইটাৰ লগত পৰিচয় হোৱা, পঢ়িব পৰা আৰু লিখিব পৰা
- < ঔ > -কাৰ চিন সমূহ চিনি পোৱা, পঢ়িব, লিখিব আৰু শব্দত প্ৰয়োগ কৰিব পৰা
- সৰু সৰু শব্দ, বাক্য পঢ়িব, লিখিব পৰা
- পাচলি আৰু ফলমূল কেনেদৰে খাৰ লাগে সেই বিষয়ে জনা
- সাতবাৰৰ নাম জনা

শিকাৰৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

পাঠত থকা বৰ্ণসমূহ (ট, চ, ফ, প, হ, ছ, ঘ, স, গ)	চিনি পোৱা	শব্দত চিনি পোৱা	বাক্যত চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা
ছবি	চিনি পোৱা/নাম ক'ব পৰা	বৰ্ণনা কৰিব পৰা	ছবি চাই কাহিনী ক'ব পৰা		
স্বৰচিহ্ন	চিনি পোৱা	পঢ়িব জনা	লিখিব জনা	শব্দত প্ৰয়োগ কৰিব পৰা	
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
পৰিৱেশ	স্থানীয় পৰিৱেশৰ বিষয়ে জনা	হাট-বজাৰৰ বিষয়ে জনা	ফল-মূল, শাক- পাচলিৰ বিষয়ে জনা	সাত বাৰৰ বিষয়ে জনা	

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লে ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব, নহ'লে ✗ চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ৫

আচল সখি

এখন হাবিত এজনী হরিণী আছিল। সেই হাবিতে নিগনি আৰু কাউৰীয়েও
বাস কৰিছিল। তাত থকা বিলত এটা কাছও আছিল।

এদিন কাছ, নিগনি আৰু কাউৰী লগ হ'ল। পিছে হরিণীজনী নাহিল।
কাউৰীজনীয়ে হৰণীক বিচাৰি গ'ল।

কাউৰীয়ে দেখিলে হরিণীজনী জালত পৰিছে। তাই কাছ আৰু নিগনিৰ
ওচৰলৈ আহি সিহঁতক সকলো কথা ক'লে।

সিহতে হৰিণীক জালৰ পৰা মুকলি কৰাৰ বাবে বুধি এটা পাঞ্জিলে।

নিগনিয়ে তাৰ চোকা দাঁতেৰে জালখন কুটি পেলালে। সেই সময়তে চিকাৰীজন আহি ওলাল।

চিকাৰীক দেখি হৰিণী, নিগনি আৰু কাউৰী আটায়ে পলাল। কাছই পলাব নোৱাৰিলে। চিকাৰীয়ে কাছটোক ধৰি মোনাত ভৰাই লৈ গ'ল।

କାଚକ ଧରି ନିୟା ଦେଖି ଆଟାଇବେ ବର ଦୁଖ ଲାଗିଲ । ହରିଣୀଯେ ଏଟା ବୁଧି ପାଞ୍ଜିଲେ ।

ତାଇ ଚିକାରୀର ଆଗେ ଆଗେ ଡେଓ ଦି ଡେଓ ଦି ଯାବଲେ ଧରିଲେ । ଚିକାରୀଯେ କାଚଟୋ ଏବି ହରିଣୀକ ଖେଦି ଗଲ । ହରିଣୀ ହାବିର ମାଜ ପାଲେଗେ । ସେଇ ଛେଗତେ ନିଗନିଯେ ମୋନାଖନ କୁଟି କାଚକ ମୋକଳାଇ ଆନିଲେ ।

ଚିକାରୀଯେ ହରିଣୀକ ଧରିବ ନୋରାବିଲେ । କାଚ, ନିଗନି, କାଉରୀ ଆରୁ ହରିଣୀ ପୁନର ଲଗ ହଲ । ଚିକାରୀଜନ ଦୁଖ ମନେରେ ଘରଲେ ଶୁଚି ଗଲ ।

 ପ୍ରଥମେ ପାଠଟୋ ସାଧୁ ଆକାରେ କବ । ତାର ପିଛତ ଛବିର ତଳେ ତଳେ ଥକା ବାକ୍ୟବୋର ପଢ଼ି ଶୁନାବ । ଶିକାରକ ସାଧୁଟୋ ନିଜର କଥାରେ କବଲେ ଦିବ । ଶିକାରକ ପ୍ରତିଥନ ଛବି ପର୍ଯ୍ୟରେକ୍ଷଣ କରିବଲେ ଦି ତାତ କି ଦେଖିଛେ ସୁଧିବ । ପାଠଟୋ ମୁଖାର ସହାୟତ ଅଭିନୟ କରୋରାବ ।

କୋନ କ'ତ ଥାକେ କୋରା—

ମହି ବନତ ଥାକୋ .....
.....

ମହି ଥାକୋ .....
.....

ମହି ଥାକୋ .....
.....

ମହି ଥାକୋ .....
.....

☞ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟୋ କବୋରାତ ଶିକାବ୍ଳକ ସହାୟ କରିବ, ଲଗତେ ଆନ ଜୀବ-ଜନ୍ମର ବାସନ୍ଧାନର ଧାରଣା ଦିବ।

☞ ନିରୀକ୍ଷଗର ପାଛତ ଶିକ୍ଷକର ଚହୀ

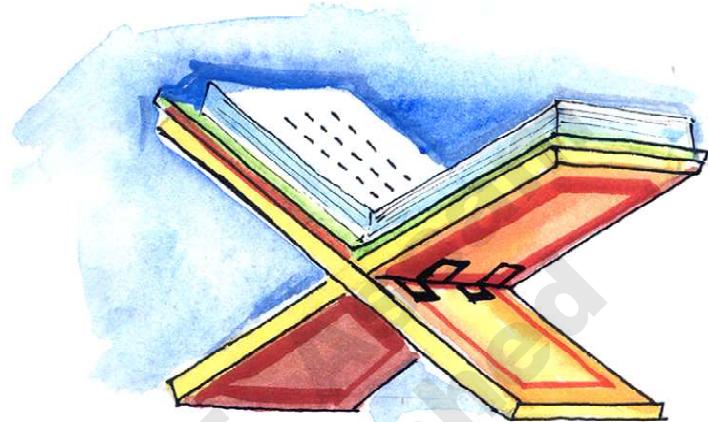
গাওঁ আহা—

ঠ থ ঢ চ ত ব ড দ র ধ

ঠগাত হৈ পুথি পতে
শুন্ শুন্ শুন্
চাৰিত বহি মইনাই
কৰে খুনখুন।

বৰষুণ পাৰে ঝৰ্ ঝৰ্,
ডালিমীয়ে কৰে খৰ-ধৰ।
তিতি বুৰি থক্ থক্,
দুৱারত কৰে টক্ টক্।

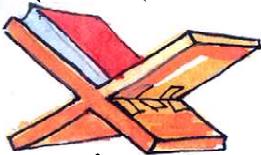
মাখিয়ে কৰে ভুন্ ভুন্,
ভোমোৰাই কৰে গুণ্ গুণ্।

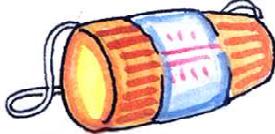
☞ শিকাৰক ঠ, থ, ঢ, চ, ত, ব, ড, দ, র, ধ আখবকেইটা পৰিচয় কৰোৱাৰ।

+

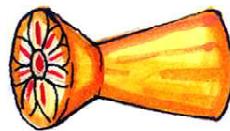
ছৰি চাই কওঁ আহা—

ঢেগা

চোল

থুবীয়া

ভোমোৰা

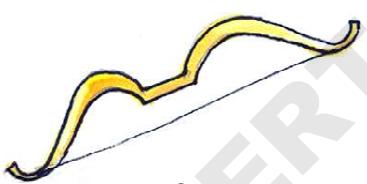
মুটা

বাঢ়নী

ডালিম

ধনু

দা

কুমুৰ

+

উচ্চাৰণৰ পার্থক্য শিকোঁ আহা—

বক বক্ বক্ৰক্

খ্ৰ খ্ৰ্ খ্ৰখ্ৰ্

কল কল্ কল্কল্

বৰ বৰ্ বৰ্বৰ্

বৰ্বৰ্ ধক্ধক্ থক্থক্

‘(হস্ত) থকা আৰু ‘(হস্ত) নথকা শব্দৰ উচ্চাৰণৰ পার্থক্য শিকাব। যেনে- বক (বকত - স্বান্ত),
বক্ (ব্যঙ্গনান্ত)

পঢ়ে আহা—

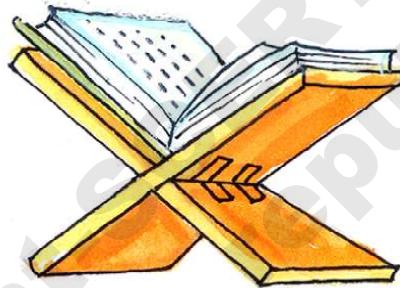
ঠাৰি ঢুৰা ভালুক ঠগা
বুঢ়া বুঢ়ী কাঢ়লী কাঢ়নী
তাঁতিয়ে বাতি কাটে পদুমীৰ ঘৰত
চুলীয়াই ঢোল বায় বিহুৰ বতৰত।

ছবি চাই পঢ়ে আহা—

চামেলীহাঁতে
বুমুৰ নাচিছে।

ঠগাত পুথি
সজাই হৈছে।

ডলাত পাচলি
হৈছে।

চুলীয়াই ঢোল
বাইছে।

দারনীয়ে ধান
দাইছে।

বাঁচ্চেয়ে চকী
সাজিছে।

লিখা—

ব ব ব ব ব ব ব ব ব

ঘ ঘ ঘ ঘ ঘ ঘ ঘ ঘ

ধ ধ ধ ধ ধ ধ ধ ধ ধ

ঢ ঢ ঢ ঢ ঢ ঢ ঢ ঢ

দ দ দ দ দ দ দ দ

ড ড ড ড ড ড ড ড

ঢ ঢ ঢ ঢ ঢ ঢ ঢ ঢ

থ থ থ থ থ থ থ থ

ত ত ত ত ত ত ত ত

☞ ফলি বা বহীত বর্ণবোৰ পুনৰ অনুশীলন কৰোৱাৰ।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

চৰাইৰ বাহটোত থকা আখৰ লৈ শব্দ গঠন কৰি লিখা—

ব	ষ	ঙ	গ
শ	ম	ং	লা
ঝ	ঞ	ন	শ
ক	ঝী	ম	ং

বগলী

ভাবোঁ আৰু কওঁ—

নিগনিৰ নেজ দীঘল।

ইমান দীঘল যেন এডাল...সাপ.....হে।

নিগনিৰ দাঁত চোকা ! ইমান চোকা, ইমান চোকা যেন .....হে।

কাউৰী ক'লা। ইমান ক'লা ইমান ক'লা
যেন .....হে।

বগলী বগা। ইমান বগা ইমান বগা যেন
.....হে।

কথা পাতোঁ আহা—

মোৰ সখি/সখীৰ নাম .....

মই সখি/সখীক ভাল পাওঁ। কাৰণ .....

তলৰ কোনকেইটা কথা তোমাৰ ভাল লাগে, চিন দিয়া.....

সখি/সখীৰ লগত

ভগাই খোৱা।

কাজিয়া কৰা।

একেলগে নেখেলা।

পঢ়াশালিলৈ অহা-যোৱা কৰা।

বৰশী বোৱা।

☞ সখি/সখীৰ ফেওত পুঁলিংগ আৰু প্ৰীলিংগৰ পাথৰ্ক্য বুজাই দিব।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

পাঠ ৫

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- সাধু কথা শুনি বুজি পোৱা আৰু ক'ব পৰা
- ছবি চাই ক'ব পৰা
- ভ, থ, ধ, র, ঝ, ঠ, ড, ঢ, দ— বৰ্ণকেইটাৰ ধৰনি আৰু আকৃতিৰ লগত পৰিচয় হোৱা
- শব্দত থকা বৰ্ণ (আগতে চিনি পোৱা বৰ্ণ) চিনি পোৱা, পঢ়িব আৰু লিখিব পৰা
- বৰ্ণ চাই চাই লিখাৰ উপৰি নোচোৱাকৈ লিখিব পৰা
- ॷ(হস্ত) থকা আৰু ॷ(হস্ত) নথকা শব্দৰ উচ্চাৰণৰ পাৰ্থক্য জনা
- জীৱ-জন্মৰ বাসস্থানৰ ধাৰণা পোৱা

শিকাৰৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

পাঠত থকা বৰ্ণসমূহ (ভ, থ, ধ, র, ঝ, ঠ, ড, ঢ, দ)	চিনি পোৱা	শব্দত চিনি পোৱা	বাক্যত চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা
ছবি	চিনি পোৱা/নাম ক'ব পৰা	বৰ্ণনা কৰিব পৰা	ছবি চাই কাহিনী ক'ব পৰা	নিজে কাহিনী ক'ব পৰা	
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লে ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব, নহ'লে ✗ চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ৬

বে'ল-গাড়ী

☞ শিকারক ছবিখন চাবলৈ দি কি কি দেখিছে সুধিৰ।

গাঁও আহা—

ড. ৯ ক্ষ ১ ৬ : ৩

ঝক্ ঝক্ ঝক্ ঝক্
ৰে'ল-গাড়ী যায়,
মইনাহাঁতে ৰে'লত উঠি
পিবিক-পাৰাক্ চায়।

ঝক্ ঝক্ ঝক্ ঝক্
ৰে'ল-গাড়ী যায়,
বাং বাং গছ-বন
পিছলৈহে যায়।

ঝক্ ঝক্ ঝক্ ঝক্
ৰে'ল-গাড়ী যায়,
লামড়ি ফৰকাটিং,
ক্ষণিকতে পায়।

ফৰকাটিংত মইনাহাঁতে
চাৰিওফালে চায়,
হঠাতে নানা ৰে'ল দেখি
থত্মত খায়।

 এজন শিকাৰক ইঞ্জিন কৰি আনবোৰক ডৰা সজাই গীতটো গোৱাব। গাই থাকোঁতে বিভিন্ন ষ্টেচনৰ নাম
কোৱাব। এনেদৰে বিভিন্ন যান-বাহনৰ ভাও দিয়াব। ডাঙৰকৈ লিখা আখবোৰ শব্দ-চিত্ৰ কাৰ্ড আৰু
বৰ্ণকাৰৰ দ্বাৰা পৰিচয় কৰোৱাব।

ছবি চাই পড়ে আহা—

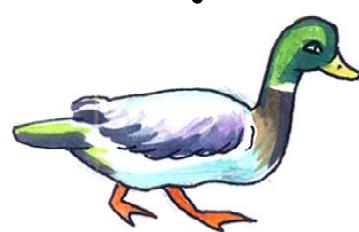
ঘড়ী

কচুরু

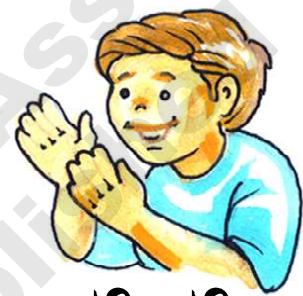
ৰাম্ভস

হাঁহ

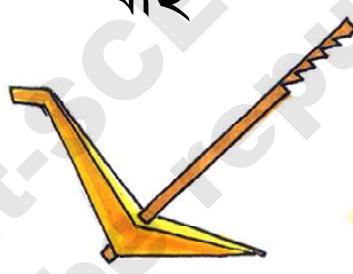
বাঁহ

বাং বাং

চিঁ চিঁ

নাঞ্জল

দলং

পড়ে আৰু লিখে আহা—

গঁড়

গাড়ী

গঁড়াল

গড়খাইৰে

হঠাৎ

কচুরু

থত্মত্

উৎসৱ

ক্ষীণ

ক্ষুৰ

ৰক্ষা

ৰাম্ভস

খং

ৰং

শিং

দলং

টেঙা

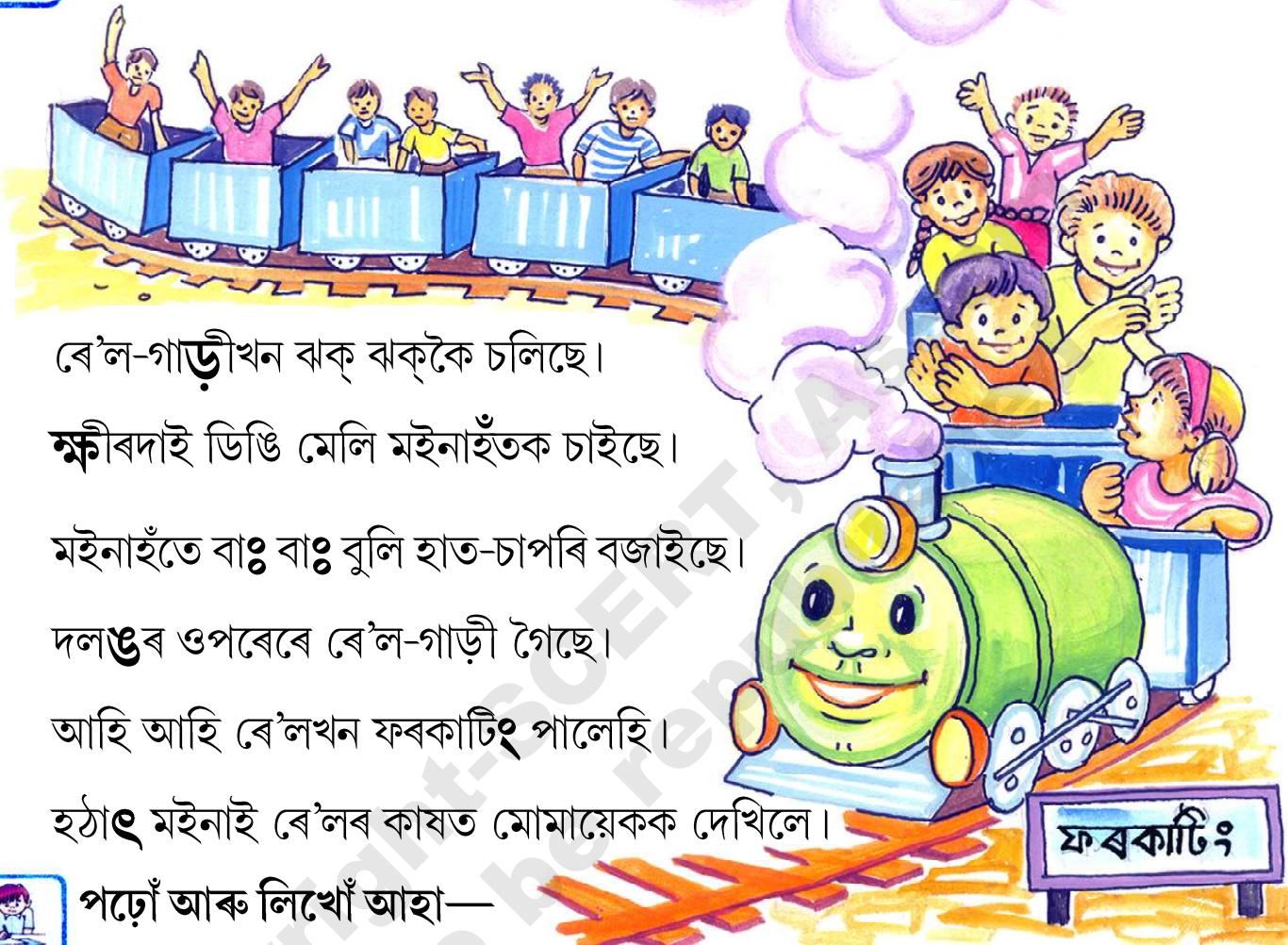
শিঙাল

খঙ্গল

ৰঙিয়াল

पटि पटि आखर चिनो आहा—

बे'ल-गाडीखन झक् झक्कै चलिछे।

क्षीरदाई डिंडि मेलि महानाहात्क चाहिछे।

महानाहाते वाः वाः बुलि हात-चापवि बजाहिछे।

दलङ्ग्र ओपरेबे बे'ल-गाडी गैছे।

आहि आहि बे'लखन फरकाटिं पालेहि।

हठां महानाह बे'लव कायत मोमायेकक देखिले।

पटों आरु लिखों आहा—

काँह

कँहार

कुँरवी

कोँरव

दुःख

दुःसाहस

निंकिण

निःसहाय

☞ डाओरकै लिखा आखरबोर वर्णकार्ड या सहायत पारिचय करोवाव।

☞ निबीक्षण पाहत शिक्षक चही

লিখা—

ଶ

--	--	--	--	--	--	--	--	--

ଶ

ଡ

ହ

ଠ

୦

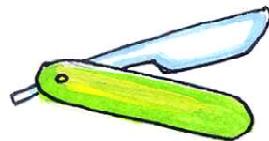
ଚ

କେ ଫଳି ବା ବହୀତ ବର୍ଣ୍ଣରେ ପୁନର ଅନୁଶୀଳନ କରୋରାବ । ସୁବିଧା ଅନୁସରି ବର୍ଣ୍ଣର ଶ୍ରତନିମ୍ପି ଦିବ ।

କେ ନିବୀକ୍ଷଣର ପାଛତ ଶିକ୍ଷକର ଚହୀ

ছবিৰ তলত থকা খালী ঘৰ পূৰ কৰা—

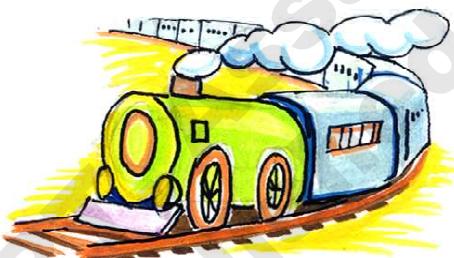
.....	ব
-------	---

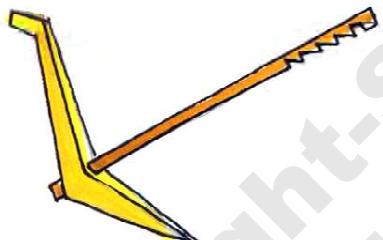
ৰা	.....	ম
----	-------	---

গঁ	.....
----	-------

ৰে'ল-গা	.....	ৰী
---------	-------	----

না	.....	ল
----	-------	---

দল	.....
----	-------

লগে-ভাগে গাওঁ আহা—

ৰে'ল অ' ৰে'ল
দীঘে লেল পেল
পেটৰ মাজত সুমুৱাই নিয়
ল'ৰা-বুঢ়াৰ মেল।

ঘড়ী বাজে টং টং
বগলী যায় জপং জপং।

☞ কার্যটো কৰোঁতে শিকাৰক সহায় কৰিব।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

বাক্য পঢ়ে আহা—

হলধৰে নাঞ্জলেৰে হাল বাইছে।

টং টংকৈ বৰকাঁহ বজাইছে।

ছিঃ ছিঃ নখ নাকামুৰিবা।

বাঃ বাঃ আমি গঁড় দেখিলোঁ।

শ্রীৰদাহ্তে বিহু উৎসৱ পাতিছে।

নৱই দাঁতনেৰে দাঁত মাজিছে।

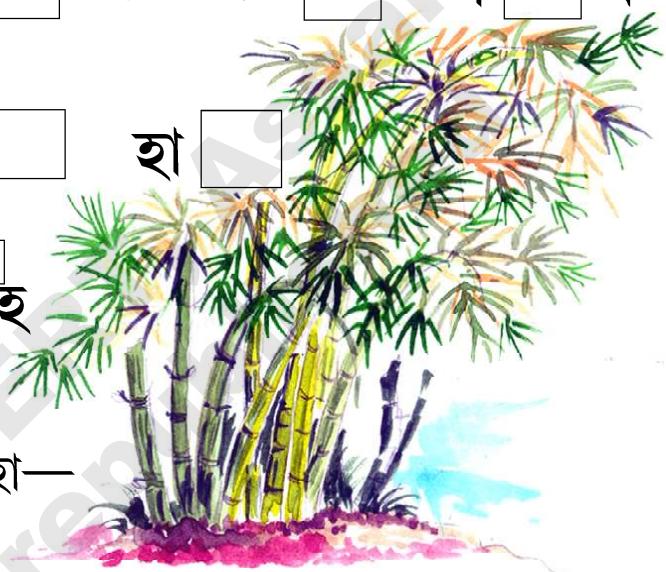
তলৰ খালী ঠাইবোৰত ৯ ১ ০ ৩ আখৰ বহুবৈশিষ্ট সাজা আৰু পঢ়া—

হঠা ব্ৰহ্ম মহ কছুৰ

কল দল অল কাৰ শি শ খ

উ আ বা হা

দাঁত কাহ বাহ

সলনি হোৱা ৰূপ শিকি লিখোঁ আহা—

গ + উ = গু = গু গুৰ (গুৰ)   হ + উ = হু = হু বিহু (বিহু)

ৰ + উ = ৰু = ৰু গৰু (গৰু)   ৰ + উ = ৰু = ৰু ৰূপ (ৰূপ)

শ + উ = শু = শু শিশু (শিশু)   হ + ঞ = হু = হু হৃদয় (হৃদয়)

গু = ৰু = শু = হু = ৰু = হ =

☞ গ, ৰ, শ আৰু হ আখৰত উ-কাৰ (৳), 'ৰ'ত উ-কাৰ (ৰ) আৰু 'হ'ত (হ) কাৰ যোগ হ'লৈ যে ৰূপৰ পৰিৰচন হৈ গু, ৰু, শু, হু, এ আৰু হু ৰূপ লয় তাৰ অনুশীলন কৰোৱাৰ।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

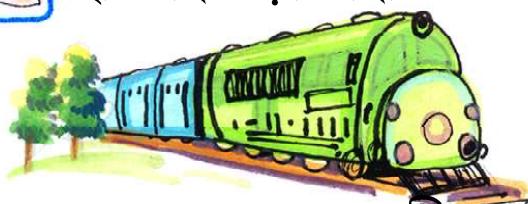
সলনি হোৱা ৰূপত লিখা—

বিহুত লাৰু পিঠা খাম।
হাতীৰ দীঘল শুঁৰ আছে।

ব
ৰ
শ

ছবি চাই পড়েঁ আহা—

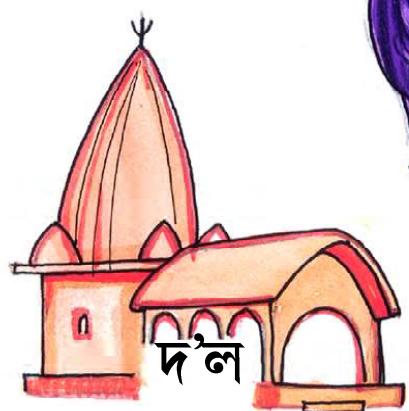
বে'ল-গাড়ী

ক'লা জামু

ল'ৰা

দ'ল

ব
ৰ
শ

ম'ৰা

শ'ল

ম'হ

চে নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

 পঢ়ে আহা—

’ = অ'-কাৰ

অ'ত ত'ত য'ত ক'ত ব'দ চ'ত
ব'ল গ'ল ল'ৰা ক'লা
ল'ৰালি ব'দালি

 উচ্চাবণৰ পার্থক্য অনুসৰি কেনেকৈ অর্থ সলনি হয় জানি লওঁ আহা—

গল	গ'ল	কাহ	কাঁহ
মহ	ম'হ	বাহ	বাঁহ
কত	ক'ত	গড়	গাঁড়
বল	ব'ল	আচল	আঁচল
যত	য'ত	জাপ	জাঁপ
কলা	ক'লা	আতৰ	আঁতৰ

 একে আখৰ জোটনি অথচ উচ্চাবণ আৰু অর্থ বেলেগ হোৱা শব্দ জানো
আহা—

পাৰ	পাৰ (অ)
বাৰ	বাৰ (অ)
পল	পল (অ)
মাৰ	মাৰ (অ)

 ওপৰৰ শব্দবোৰত থকা অ' (')ধ্বনিটোক অ'-কাৰ কোৱা হয়। উচ্চাবণৰ পার্থক্য অনুসৰি শব্দৰ অর্থ
কেনেকৈ সলনি হয় বুজাই দিব আৰু তেনেকুৱা শব্দ সংগ্ৰহ কৰি অভ্যাস কৰোৱাব।

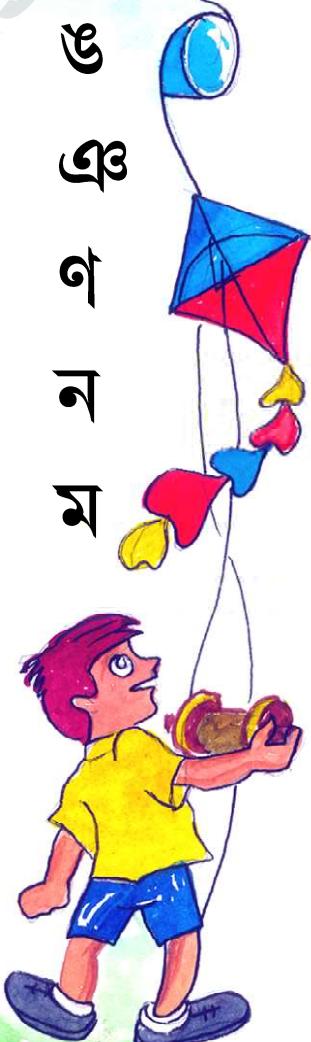
পঢ়ো আহা—

স্বৰবর্ণমালা (অ-ফলা)

অ অ হ ঙ
উ উ ষ
এ এ শ
ও ও কু

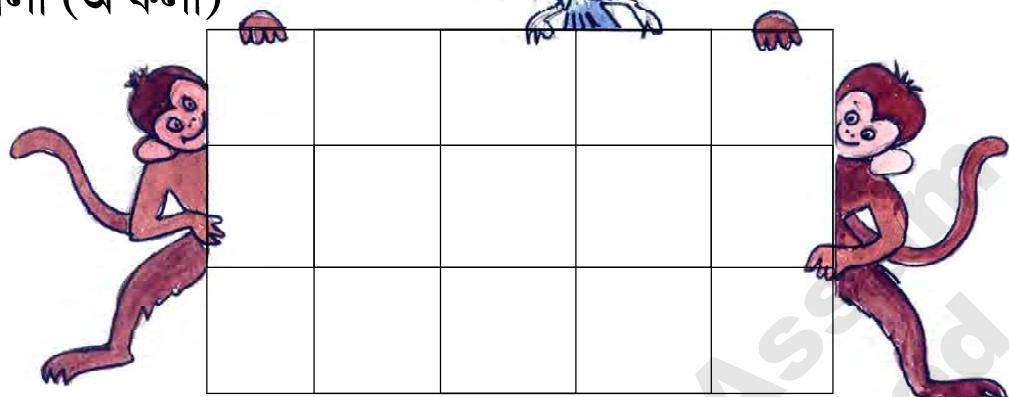
ব্যঞ্জন বর্ণমালা (ক-ফলা)

শ চ ক
চ ট চ
প ত প
ক ফ ক
খ খ খ
ড ড ড
ৰ র র
ৱ ব ব
৳ ঙ ঙ
৷ ষ ষ
০ ম ম
১ ন ন
২ গ গ
৩ জ জ
৪ দ দ
৫ ব ব
৶ ত ত
৷ এ এ
০ ঘ ঘ
১ ন ন
২ ষ ষ
৩ ক ক
৴ ঙ ঙ

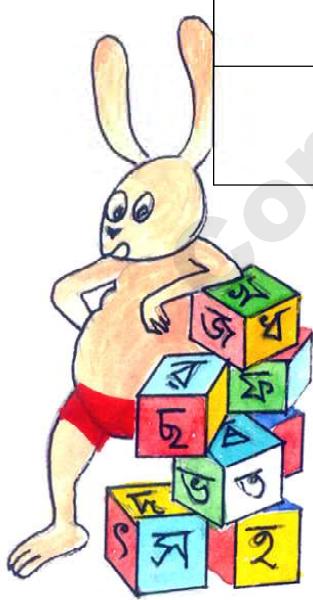

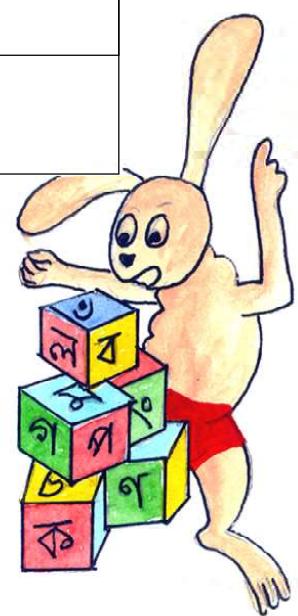

লিখো আহা—
স্বৰবণ্মালা (অ-ফলা)

ব্যঙ্গন বণ্মালা (ক-ফলা)

কে নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

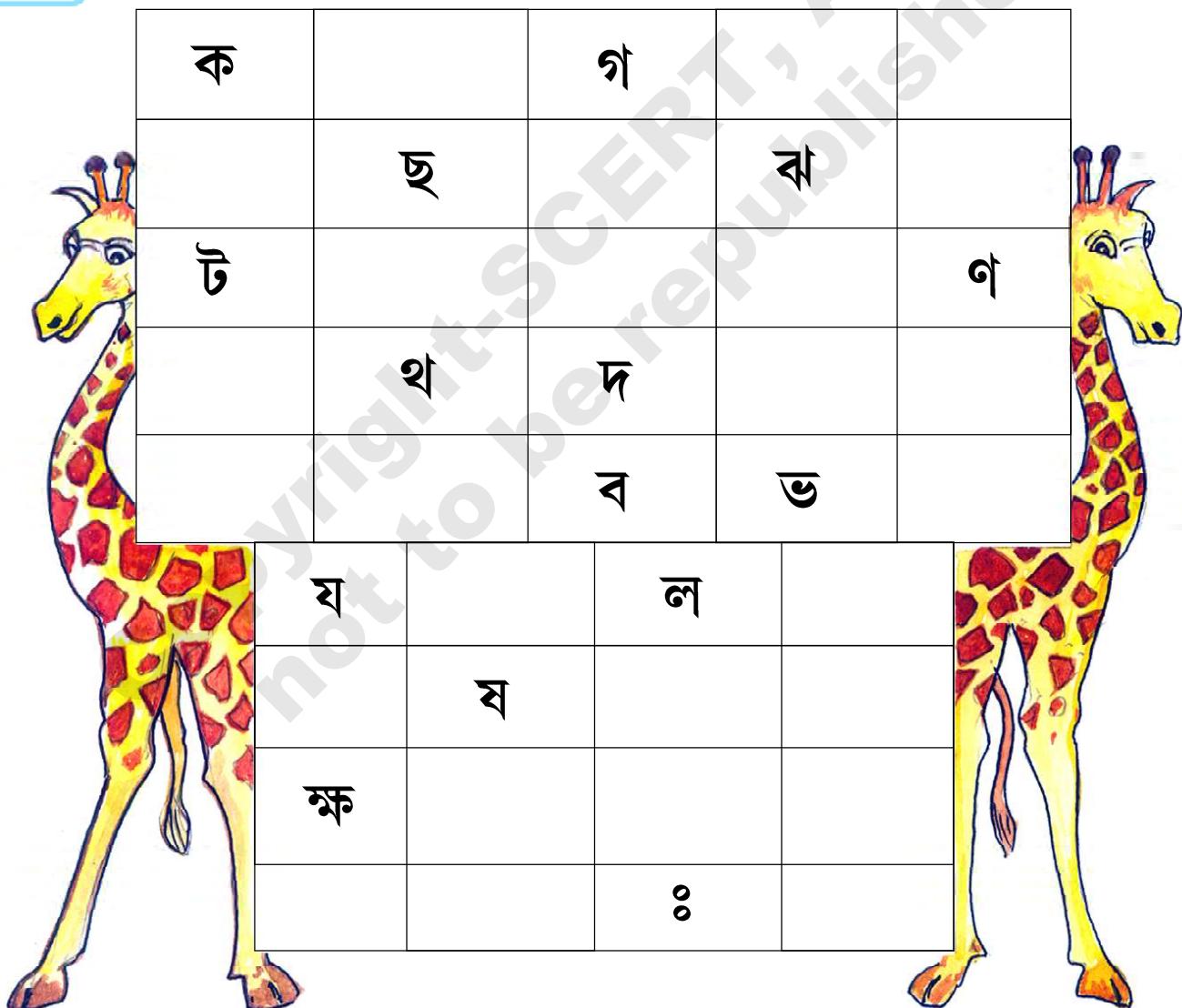
খেলিমেলিকৈ থকা আখববোৰ সজাই লিখা—

ই	আ	উ	এ
ঁ	্ৰি	অ	ঁশ্চ
ৈ	ঙ্গ	ও	

অ			

খালী ঘৰত ব্যঞ্জন বর্ণমালাৰ আখববোৰ একাদিক্রমে লিখা—

চে নিৰীক্ষণৰ পাহত শিক্ষকৰ চহী

ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରା ଥକା ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ

ଅ ଆ ଇ ଈ ଉ ଊ

ମାତ୍ରାହୀନ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ

ଖ ଏ ଇ ଓ ଔ

ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରା ଥକା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ

ଶ	ଷ	ଚ	ଛ	ଝ
ଟ୍ଟ	ଠ	ଡ	ତ୍ତ	ଦ
ଥ	ଫ	ବ	ମ୍ବ	ଫ୍ଯ
ଳ	ଲ	ଳ	ସ	ତ୍ତ
ଙ୍କ	ଙ୍ଗ	ଡ୍ର	ଙ୍ଗ	ଙ୍ଗ୍ର

ଅର୍ଧମାତ୍ରା ଥକା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ

ଖ ଗ ଘ ଙ ଥ ଧ ପ ଶ

ମାତ୍ରାହୀନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ

ଙ୍ଗ ଓ ହ ର ଃ ଃ

☞ ବ୍ୟଞ୍ଜନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରା ଏବଂ ଅର୍ଧମାତ୍ରା ଥିବା ମାତ୍ରାହୀନ ଆଖରର ଅନୁଶୀଳନ କରୋରାବ ।

পাঠ ৬

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- শিকাৰৰে জনা নিচুকনি গীত, ওমলা গীত, অংগ-ভংগী কৰি গোৱা গীত আদি গাব পৰা
- সৰু-সুৰা নিৰ্দেশনা শুনি বুজি পোৱা আৰু সেই মতে কাম কৰিব পৰা
- ক্ষ, ড়, ঙ, ৎ, ং, ঃ, ০ বৰ্ণকেইটাৰ ধ্বনি আৰু আকৃতিৰ লগত পৰিচয় হোৱা
- ছবি চাই সেই বিষয়ে ক'ব পৰা
- পৰিচিত পৰিৱেশত সোধা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব পৰা
- শব্দত থকা বৰ্ণ চিনি পোৱা, পঢ়িব আৰু লিখিব পৰা
- ছবি আৰু বস্তুৰ সহায়ত দৃঢ়া বৰ্ণযুক্ত, তিনিটা বৰ্ণযুক্ত শব্দ উচ্চাৰণ কৰিব পৰা
- বৰ্ণ চাই চাই লিখাৰ উপৰি নোচোৱাকৈ লিখিব পৰা
- শব্দ, চুটি চুটি বাক্য পঢ়িব আৰু লিখিব পৰা
- সহজ-সৰল শব্দ, বাক্য গঠন কৰিব পৰা
- ৰূপ সলনি হোৱা ৰু, ৰু, ৰু, ৰু, ৰু— বৰ্ণকেইটা চিনি পোৱা, পঢ়িব আৰু লিখিব পৰা
- বৰ্ণমালাখন ক্ৰম অনুসৰি পঢ়িব পৰা আৰু লিখিব পৰা

শিকাৰৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

পাঠত থকা বৰ্ণসমূহ (ক্ষ, ড়, ঙ, ৎ, ং, ঃ, ০)	চিনি পোৱা	শব্দত চিনি পোৱা	বাক্যত চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা
গীত	শুনি গাব পৰা	অংগ-ভংগী কৰি গাব পৰা	নিজে গাব পৰা		
ছবি	চিনি পোৱা	বৰ্ণনা কৰিব পৰা	ছবি চাই কাহিনী ক'ব পৰা	নিজে কাহিনী ক'ব পৰা	
-কাৰ চিন	সলনি হোৱা ৰূপ চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা	
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
সম্পূৰ্ণ আখ্বা	ক্ৰমত চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা		

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লৈ ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব, নহ'লৈ ✗ চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ৭

চিলনী আৰু মাছ

লগে ভাগে গাওঁ আহা—

ৰহিমলাই মাছৰ পাচি
মূৰত লৈ যায়,
উৰি উৰি চিলনীয়ে
ৰং মনে চায়।

চিলনীয়ে শ'ল এটা
থাপ মাৰি ধৰে,
ৰহিমলাই নজনাকৈ
লৈ উৰা মাৰে।

জীয়াই থকা শ'ল মাছে
ধ্ৰুব্য কৰে,
চিলনীৰ ঠেঙৰ পৰা
এৰা খাই পৰে।

সৰি পৰিল শ'ল মাছ
মেকুৰীৰ গালত,
মেকুৰীয়ে জাঁপ দিলে
শ'ল পৰিল খালত।

পানী পাই মাছটোৱে
নাচে ৰং মনে,
গচ্ছত বহি চিলনীয়ে
চায় খং মনে।

 দলত ভাগ হৈ 'চিলনী আৰু মাছ'ৰ সাধুটো কওঁ আহা—

 কথা পাতোঁ আহা—

- ৰহিমলাই মাছৰ পাচি মূৰত লৈ গৈছে। পাচিত আৰু কি কি নিব পাৰি?
- শ'লমাছৰ উপৰি তোমালোকে আৰু কি কি মাছ দেখিছা?
- চিলনীৰ দৰে আন কি কি চৰায়ে মাছ খায়?
- মেকুৰীয়ে জাঁপ দিওঁতে শ'ল মাছটো খালত পৰিল। খালৰ উপৰি মাছ আৰু
ক'ত ক'ত থাকে?

☞ প্ৰথমে প্ৰতিখন ছবি চাই ভাগে ক'বলৈ দি পিছত সাধু আকাৰে ক'বলৈ দিৰ।

ছবি চাই মাছৰ নাম কওঁ আহা—

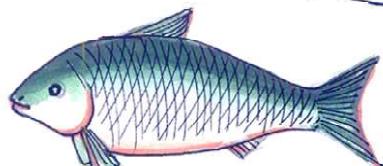
কারৈ

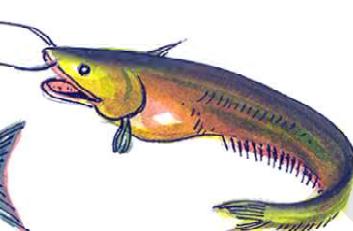
গরৈ

পুঁঠি

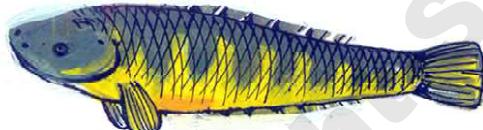
বৌ

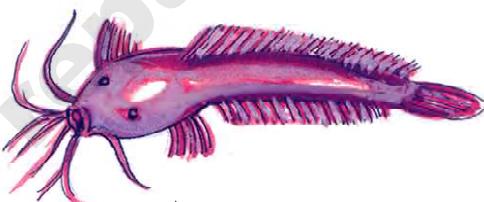
বৰালি

চিল

শ'ল

মাঙুৰ

পড়োঁ আৰু লিখোঁ আহা—

নাৰ

পাত

আৰি

কাহ

গরৈ

কারৈ

খালৈ

জাকৈ

চিল

বৰালি

চিলনী

মেকুৰী

পল

চেপা

জাল

খেঁকা

कोने कि करिहे कोरा—

पढौ आहा—

बिलत माच थाके।
दीपर बिल बर डाङ्र।
ईयालै नाना धरण चराई आहे।
जाके जाके हातीও आहे।

मात्रमवीयाहि माच मार्वे
जाके जुलुकि लै,
जाकैयाक खालै लागे
माच थ'बैले।

→ निरीक्षण प्राचत शिक्षक चही

পাটিৰ পৰা আখৰ আনি খালী ঠাইত লিখা আৰু পঢ়া—

গ.....

খলি.....না

কৰী

ব.....লি

.....লে

ক.....

মাণ্ড.....

চিল.....

বৰ.....

খালৈৰ পৰা সঠিক শব্দ আনি খালী ঠাই পূৰ কৰা—

কৰীম ককায়ে জাল .....।

লখিমীইতে পল .....।

গএওই পুখুৰী .....।

ৰহিমলাই জাকৈ .....।

খুৰাই চেপা .....।

মইনাই বৰশী .....।

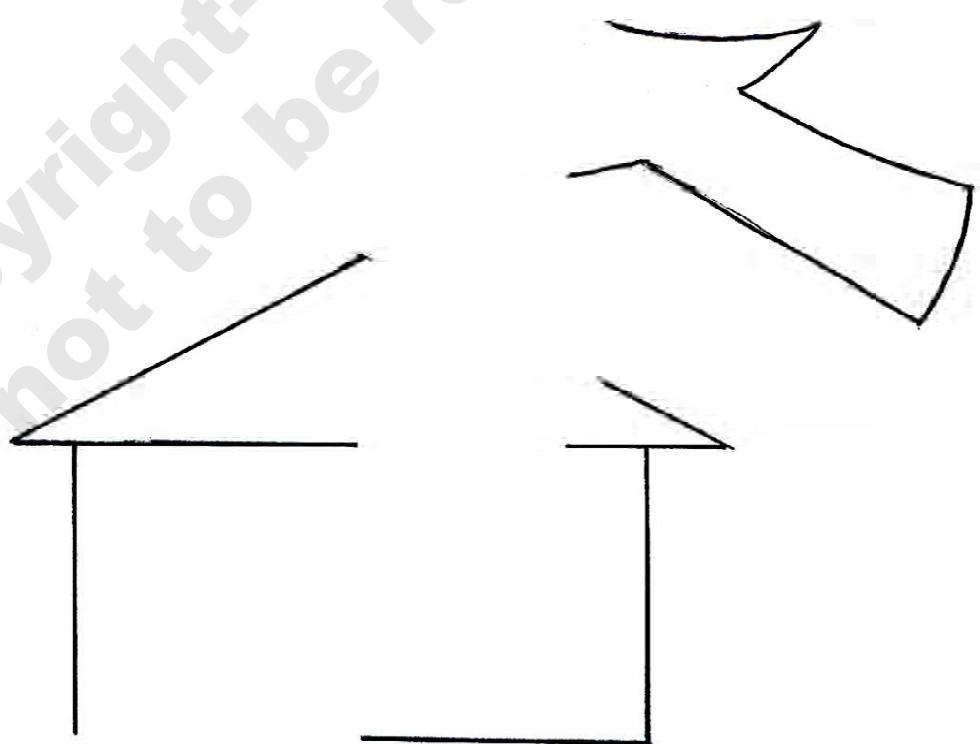
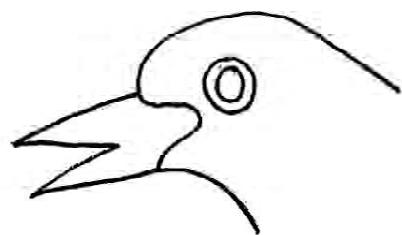
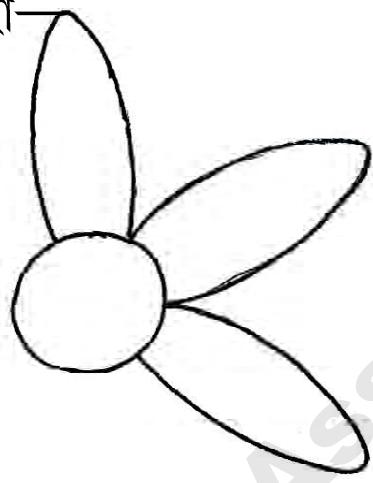

☞ ব'ড়ত লিখি সমূহীয়াভাৱে দেখুৱাব। শিকাৰক ব্যক্তিগতভাৱে নিজৰ ফলিত/পাঠ্যপুথিত কৰিবলৈ দিব।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

ছবিবোৰ সম্পূৰ্ণকৈ আঁকো আহা—

চে নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

ওলট-পালটকৈ থকা বাক্যবোৰ পাঠৰ লগত মিলাই লিখা—

উদাহৰণ-

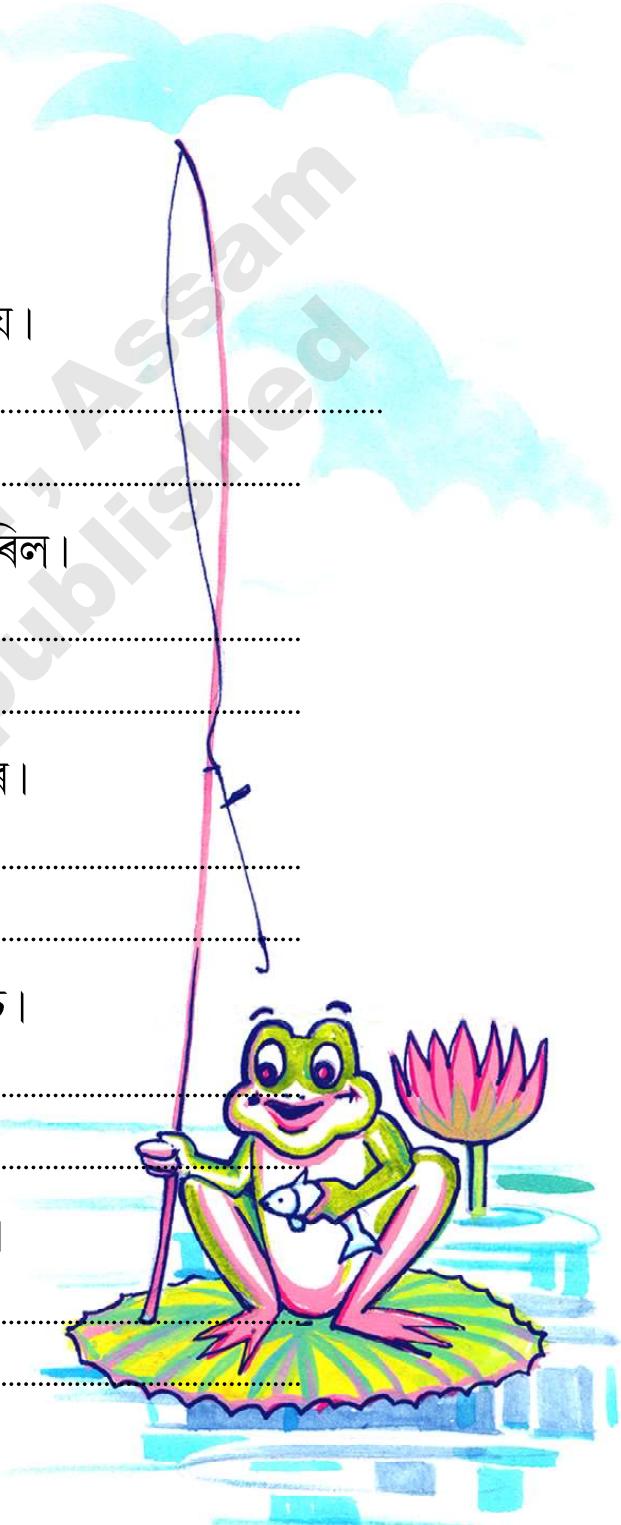
- চিলনীয়ে ৰং মনে উৰি উৰি চায়
উৰি উৰি চিলনীয়ে ৰং মনে চায়।
- ৰহিমলাই মূৰত মাছৰ পাচি লৈ যায়।

- শ'ল মাছ মেকুৰীৰ গালত সৰি পৰিল।

- চিলনীয়ে এটা শ'ল থাপ মাৰি ধৰে।

- মাছটোৱে পানী পাই ৰং মনে নাচে।

- চিলনীয়ে গচ্ছত বহি খং মনে চায়।

নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

ছবি চাই সাধু কওঁ আহা—

বগলী সখি, শুনিছানে নাই,
কি হ'ব উপায়,
বিলৰ পানী যদি যায় শুকাই!

আমাৰ কি দশা হ'ব?

ভয়ৰ কোনো কাৰণ নাই
মই নিম আকাশেৰে উৰুৱাই
সেই বিললৈ, যি বিলত পানী
নুশুকায়।

বগলী ভক্তৰ সঁজাত নাই,
নিজে গৈ আহোঁ প্ৰমাণ চাই।

বগলী সখি, এইবাৰ
মোকো
নিয়া কঢ়িয়াই।

বগা বগা সৌরা কিহৰ দম?

মই অনা মাছৰ কাঁচৰ দম।

সখি তুমি নোহোৱা আপোন
মিছাকৈয়ে দেখুৱালা সপোন।
তুমি আমাক ঠগাই আছা
এতিয়া লোৱা কেঁকোৱা চেপা।

ওপৰৰ ছবিকেইখন চাই সাধুটো ক্ৰমত নিজা নিজাকৈ কওঁ আহা

পাঠ ৭

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- শিকারুৰে জনা গীত, ভংগিমা গীত আদি শুনি গাব পৰা, কবিতা আবৃত্তি কৰিব পৰা
- ছবি চাই সেই বিষয়ে কথা ক'ব পৰা, বৰ্ণনা কৰিব পৰা
- সৰু-সুৰা নিৰ্দেশনা (ঘৰৱা ভাষা) শুনি বুজি পোৱা আৰু সেই মতে কাম কৰিব পৰা
- পৰিচিত পৰিৱেশত সোধা প্ৰক্ষৰ উত্তৰ দিব পৰা
- বিভিন্ন মাছৰ নাম আৰু মাছ ধৰা সঁজুলিৰ বিষয়ে জনা
- ছবি আৰু বন্ধুৰ সহায়ত দুটা বৰ্ণযুক্ত শব্দ উচ্চাৰণ কৰিব পৰা
- চুটি শব্দ, বাক্য পঢ়িব পৰা, লিখিব পৰা

শিকারুৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

ছবি	চিনি পোৱা/নাম ক'ব পৰা	বৰ্ণনা কৰিব পৰা	ছবি চাই কাহিনী/ সাধু ক'ব পৰা	ছবি আঁকিব পৰা
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা	
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা	
মাছ	চিনি পোৱা	নাম জনা	মাছ ধৰা সঁজুলিৰ বিষয়ে জনা	

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লে ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত চিন দিব, নহ'লে চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকারুক আতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ৮

পখিলা

পখিলাই পাখি মেলি
উরে উলাহত,
ফুলবোৰে হালি-জালি
নাচে বতাহত।

ভোমোৰাই ভুন্ভুনাই
ফুলৰ পাহিত পৰে,
মৌ-মাখিয়ে গুণ্ডুণাই
ৰস পান কৰে।

ৰঙা, নীলা, হালধীয়া
আৰু বেঙুনীয়া,
ফুলবোৰ কিয় বাৰু
বাৰেবৰণীয়া!

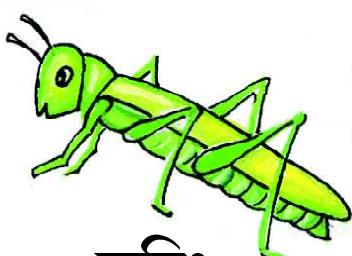
☞ শিকাৰৰে ইতিমধ্যে জনা নিচুকনি গীত, ওমলা গীত অংগ-ভংগীৰে গাৰলৈ দিব।
‘পখিলা’ পদ্যটো দুই-তিনিবাৰ গাই শুনাব। পাছত দলীয় আৰু এককভাৱে অনুশীলন কৰোৱাৰ।

কীট-পতংগৰ নাম পড়েঁ আহা—

পথিলা

ফরিং

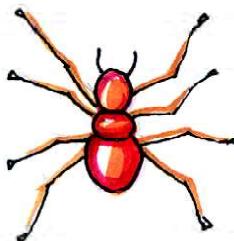
বৰল

মৌ-মাখি

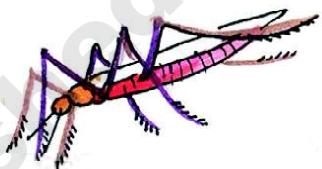
ভোমোৰা

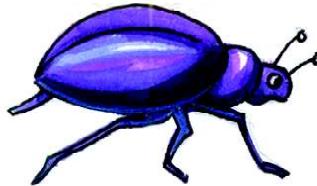
মকৰা

পৰৱৰা

মহ

গুবৰুৰা

কুমাৰণী

ওকণি

উৰহ

কওঁ আহা—

কণমানি পথিলাটি
এৰি দিযা ভনী
কোমল পাখিত ধৰিলে
হ'ব তাৰ হানি।

☞ ছবিখন পর্যবেক্ষণ কৰি শিকাৰক কথা পাতিবলৈ দিব। ইয়াৰ পৰা তেওঁলোকে কি শিকিলে সুধিৰ।

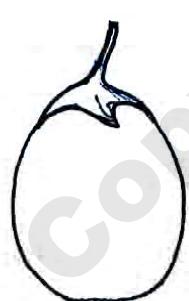
গাওঁ আহা—

ৰং ৰং নানা ৰং
ক'ত বাৰু পাওঁ,
ৰামধেনুত পাওঁ নেকি
এবাৰ জুমি চাওঁ।

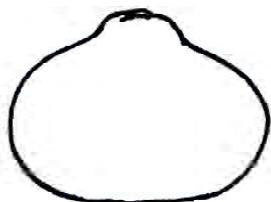
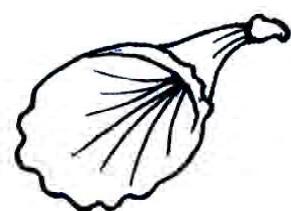
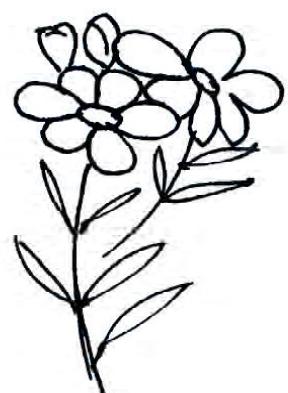
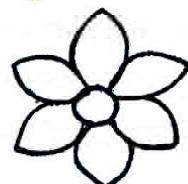
এইবোৰ ৰং আমি
ৰামধেনুত পাওঁ,
আমাকো দিব নেকি
এবাৰ সুধি চাওঁ।

বেঙুনীয়া, ঘননীলা,
নীলা, সেউজীয়া,
হালধীয়া, সুমথিৰা,
ৰঙাৰে ধূনীয়া।

যাৰ যি ৰং সেই ৰঙেৰে বোলোৱা

বেঙুনীয়া   ঘননীলা   নীলা   সেউজীয়া
হালধীয়া   সুমথিৰা   ৰঙা

☞ প্রাথমিক ৰং ৰঙা, নীলা আৰু হালধীয়া ৰং মিহলাই অন্য ৰং কেনেকৈ কৰিব পাৰি প্ৰদৰ্শনৰ সহায়ত বুজাই
দিব।

ফুলৰ নামবোৰ পঢ়া। নামবোৰত থকা ।- কাৰ, f- কাৰ, ſ- কাৰ,
C- কাৰ যুক্ত ফুলৰ নামবোৰ বিচাৰি তলৰ ঘৰত লিখা—

ফুলৰ নাম	।- কাৰ	f- কাৰ	C- কাৰ	ſ- কাৰ
শেৱালি	শেৱালি	শেৱালি	শেৱালি	
কৰবী				
নাহৰ				
তগৰ				
অপৰাজিতা				
জবা				
সেউতী				
কেতেকী				
মালতী				
নয়নতরা				

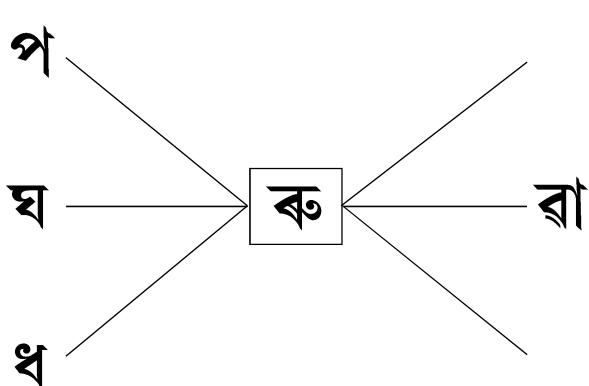
ম আৰু ল আখৰত ○ চিন দিয়া—

মাখি পখিলা মহ পৰৱা মকৰা ফুল নাচপতি মাছ ফৰিং
তগৰ মদাৰ গোলাপ সেউজীয়া মেকুৰী

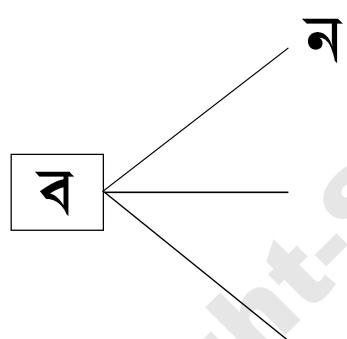
চৈ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

শব্দ সাজা—

ঘৰতৰা

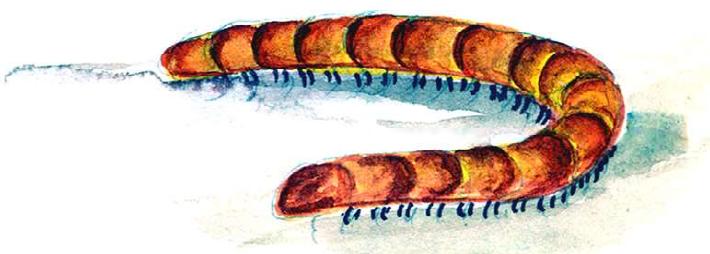

নুন

কি হ'ব কোৱা—

হেজাৰখন ঠেং তাৰ
বে'লৰ দৰে চলে,
চুই দিয়াৰ লগে লগে
গোল হৈ পৰে।

☞ শিকাৰক কাৰ্যটোৰ জৰিয়তে অধিক শব্দ গঠন কৰিবলৈ শিকাব।

তলৰ শব্দবোৰৰ পৰা ২ কাৰ, ৬ কাৰ, ১০ কাৰ, ১৫ কাৰ আৰু ২০

কাৰযুক্ত শব্দবিলাকৰ তালিকা কৰা—

	২- কাৰ	৬- কাৰ	১০ - কাৰ	১৫ - কাৰ	২০ - কাৰ
ফুল					
মূৰ					
চোল					
জোন					
জাকৈ					
কুকুৰা					
জলৌ					
ভেমোৰা					
টকো					
পৰতৱা					
আইখে					
তামোল					
পহু					

কে নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

কলৰ ছবিৰ ভিতৰত থকা শব্দৰ সৈতে অৰ্থৰ মিল ৰাখি খালী ঠাই পূৰ কৰা—

আকাশ .....

গছৰ পাত .....

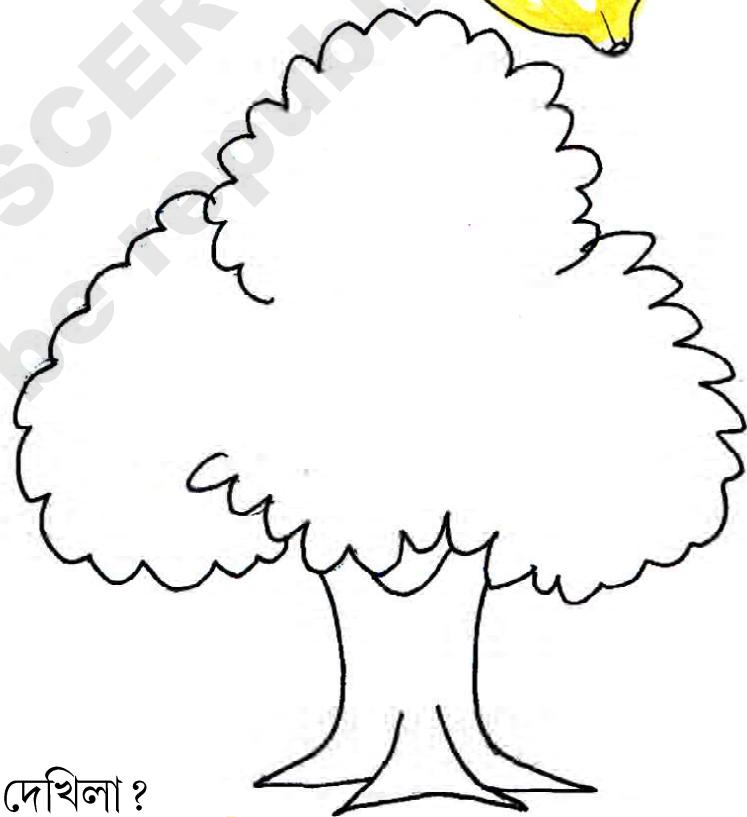
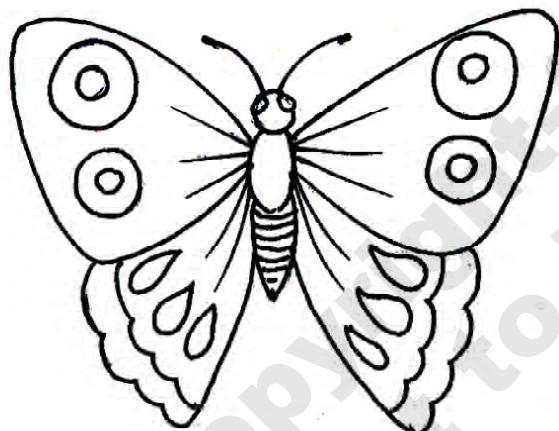
বেঞ্জেনা .....

সবিয়হৰ ফুল .....

জবা .....

ৰং বোলোৱা—

ৰং ৰং খেলোঁ আহা—

অ' চিত পখিলা

ৰঙা ৰঙা ৰংবোৰ ক'ত বাকু দেখিলা ?

☞ খেলটো খেলোতে এজনে গীতফৰ্মকি গাই যিকোনো এটা ৰঙৰ নাম ক'ব। বাকী শিকাৰৱে সেই ৰংটো পৰিৱেশত বিচাৰি চুব। এইদৰে বেলেগ বেলেগ ৰঙৰ নাম কৈ খেলটো খেলাব।
আকাশ, গছৰ পাত, বেঞ্জেনা, জবা ফুল আদিৰ ৰং বেলেগ বেলেগ হয় যদিও সাধাৰণতে তাৰ স্বাভাৱিক ৰঙৰ ধাৰণা দিব।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

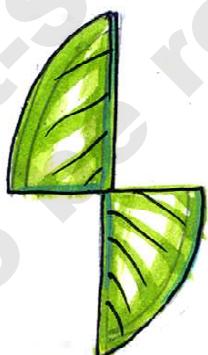

চাই চাই লিখা—

নিঃসহায় লোকক সহায় করিব।

ছবিত দিয়া ধৰণে পাতেৰে চকৰি সাঁজো আহা—

কে শিকাবলৰ ফলি বা নিজৰ বহীত হাতৰ আখৰ লিখোঁতে এই জোখত লিখিবলৈ দিব।

কে নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

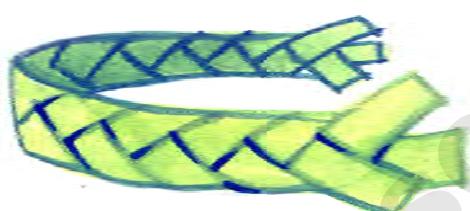
পাতেৰে আৰু কি কি সাজিব পাৰি কৰি দেখুওৱা—

নাৰিকলৰ পাতেৰে
ঘড়ী

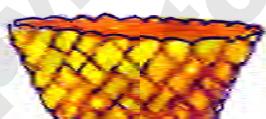
মালা

পেঁপা

তাল পাতেৰে
খৰাহি

বিচনী (ভাৰতীয়)

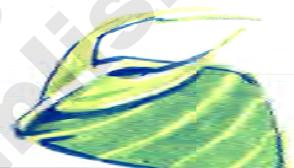
বিচনী (জাপানী)

আঁহতৰ পাতেৰে
মুকুট

গৰু

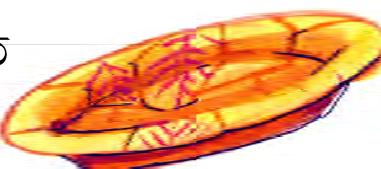

ম'হ

শাল পাতেৰে

খোৱা পাত

বাটি

☞ শিকাৰক পাতেৰে আন আন বস্তু সাজিবলৈ দিব। প্ৰকল্প হিচাপে ঘৰতো কৰি আনিবলৈ দিব পাৰে।

পাঠ ৮

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা —

- শিকাবৰে জনা গীত, ভৎসিমা গীত, পদ্য আদি শুনি গাব পৰা আৰু আবৃত্তি কৰিব পৰা
- সৰু-সুৰা নিৰ্দেশনা (ঘৰৰূপ ভাষা) শুনি বুজি পোৱা আৰু সেই মতে কাম কৰিব পৰা
- শব্দ পঢ়িব পৰা, লিখিব পৰা আৰু সাজিব পৰা
- বাক্য পঢ়িব পৰা, লিখিব পৰা আৰু গঠন কৰিব পৰা
- স্বৰচিহ্ন চিনি পাই ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা
- কীট-পতংগৰ নাম জনা
- বিভিন্ন ৰঙৰ ধাৰণা পোৱা
- বিভিন্ন ফুলৰ নাম জনা
- গচ্ছৰ পাতেৰে বিভিন্ন বস্তু সাজিব পৰা

শিকাবৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

গীত	শুনি গাব পৰা	অংগ-ভংগী কৰি গাব পৰা	নিজে গাব পৰা	আবৃত্তি কৰিব পৰা	
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
কীট পতংগ	নাম জনা	চিনি পোৱা			
স্বৰচিহ্ন	চিনি পোৱা	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	প্ৰয়োগ কৰিব পৰা	
ৰং	নাম জনা	চিনি পোৱা	ব্যৱহাৰ শিকা		
হাতৰ কাম	কাম কৰা সঁজুলি চিনি পোৱা	নিজে সাজিব পৰা			

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লে ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব, নহ'লে ✗ চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাবৰক অতিবিক্ষণভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ৯

আমাৰ উৎসৱ

নাচি নাচি গাওঁ আহা

বিহু

বিহু বিহু বিহুটি
আমাৰ বিহু তিনিটি
মাঘ বিহু ভোগালী
কাতি বিহু কঙালী
ব'হাগ বিহুক
ৰঙালী বোলে।

পচোঁ আহা

বিহু অসমীয়াৰ জাতীয় উৎসৱ। বিহু তিনিটা। ব'হাগ বিহুক
ৰঙালী, কাতি বিহুক কঙালী আৰু মাঘ বিহুক ভোগালী বিহু
বোলে।

☞ শিকাৰক ছবিখন ভালদৰে পৰ্যৱেক্ষণ কৰিবলৈ দিব। ছবিত কি কি দেখিছে সুধিব।

ঈদ

ৰমজান মুছলমানসকলৰ শুভ মাহ।
ৰমজানৰ শেষত ঈদ উৎসৱ হয়।
ঈদত সমূহীয়া নামাজ পঢ়ে।
ইজনে সিজিনক ঈদ-মোবাৰক জনায়।

 গাওঁ আহা—

জীৱৰ সাৰথি নাম অ' আল্লা
জীৱৰ সাৰথি নাম
সৎ গুৰুক ভেটিবা
আল্লাকো চিনিবা
সিজিব দিনৰে কাম।

দেৱালী

দীপ দীপ দীপারলী
আমি বোলো দেৱালী
ফটকা-ফুলজাৰি
পোহৰৰ মালাধাৰি।

দীপারলী পোহৰৰ উৎসৱ। দীপারলীক দেৱালীও বোলে।

ঈদ- মুছলমানসকলৰ এটা পৰ্ব। ঈদ দুই বকমৰ- ঈদ-উল-ফিটৰ আৰু ঈদ-উজ্জ-জোহা। ৰমজানৰ বোজা
ব্ৰতৰ পাছতেই ঈদ-উল-ফিটৰ হয়। আনহাতে ঈদ-উজ্জ-জোহা হ'ল বক্ৰীদ বা বলিদান। ঈদ-উল-ফিটৰৰ দুমাহ
ন দিন পাছত এই উৎসৱ হয়— ছাত্র-ছাত্ৰীক বুজাই দিব।

ফাকুরা

আজি বঙে বঙে একাকার
আহা ভাই খেলোঁ হোলী
মিলি সবে একেলগে
আজি বঙে বঙে একাকার।

ফাকুরা বঙ্গৰ উৎসৱ। ফাকুরাক হোলীও বোলে।

বৰদিন

বৰদিন বৰদিন
কি যে শুভদিন
সকলোৱে মিলি পাতোঁ
যীশুৰ জনমদিন।

বৰদিন যীশুৰ ওপজা তিথি। বৰদিনত সমূহীয়া উপাসনা
কৰা হয়। ইজনে সিজনৰ কুশল কামনা কৰে।

এইবোৰ উৎসৱত তুমি কি কি
কৰা কোৱা—

পঢ়া

সিদ চাকি হোলী বিহু বাথৌ পূজা

ফাকুৰা কৰম পূজা ৰঙালী বিহু কঙালী বিহু ভোগালী বিহু
বৰদিন বিহুৰান ফুলজাৰি আলি-আয়ে-লৃগাং

পঢ়ে আৰু জানো আহা—

বড়োসকলৰ ঘাই দেৱতা বাথী।
বাথী পূজাত খেৰাই নাচ নাচে।

কৰম পূজা আদিবাসীসকলৰ উৎসৱ।
বুমুৰ নাচ আদিবাসীসকলৰ দলীয় নাচ।

আলি-আয়ে-লৃগাং মিচিংসকলৰ
কৃষি উৎসৱ। এই উৎসৱত
ঐ নি-তম গাই গোমৰাগ নাচে।

‘ক’ অংশৰ লগত ‘খ’ অংশৰ শব্দ মিলাই লিখা—

ক

ভোগালী বিহু
ৰঙালী বিহু
কঙালী বিহু
পোহৰৰ উৎসৱ
মুছলমানসকলৰ উৎসৱ

খ

কাতি বিহু
ঈদ
মাঘ বিহু
ব'হাগ বিহু
দেৱালী

☞ আদিবাসী শব্দটোৱে বিশেষভাৱে চাহ জনগোষ্ঠীক বুজোৱা বুলি শিকাৰক ক'ব।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

কি উৎসরত কি কৰে মিলাই কোৱা—

বাথৌ পূজাত

ঐ নি-তম গাই গোমৰাগ নাচে।

আলি-আয়ে-লুগাঙ্গত

সমুহীয়া গীত গায়।

বৰদিনত

খেৰাই নাচে।

ইদত

সমুহীয়াকৈ নামাজ পতে।

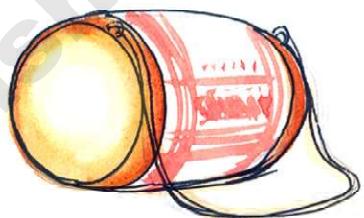

চিনি লওঁ আহা—

জাতীয় পতাকা

ঢোল

মুঠি-খাৰ

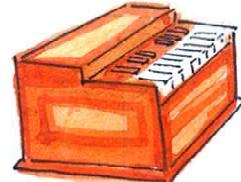
পেঁপা

বাঁহী

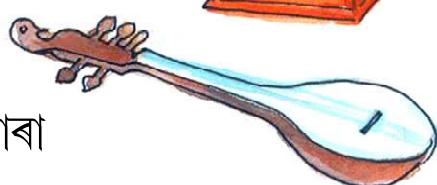
হাৰমনিয়াম

তবলা

দোতাৰা

বিদ্যালয়ত পালন কৰা উৎসৱ আৰু দিৱসসমূহৰ বিষয়ে কথা পাতোঁ আহা

সৰস্বতী পূজা, গণৰাজ্য দিৱস, শিক্ষক দিৱস, শিশু দিৱস, স্বাধীনতা দিৱস, বিদ্যালয় প্রতিষ্ঠা দিৱস।

☞ বিদ্যালয়ত পালন কৰা দিৱসসমূহৰ বিষয়ে শিকাইৰ লগত আলোচনা কৰিব।

চাই চাই লিখা—

বিহু আমাৰ জাতীয় উৎসৱ।

ছবি চাই বাক্য পূৰ কৰা—

ইনাই .....কাঁচিজোন..... চাইছে।

আয়ে তুলসীতলত ..... দিছে।

ল'ৰা-ছোৱালীয়ে ..... সাজিছে।

খুড়ীহঁতে ..... ভাজিছে।

☞ নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

গাওঁ আহা—

বছৰত বাৰ মাহ

ব'হাগ মাহত নতুন বছৰ
জেঠত বৰ খৰ,
আহাৰ মাহত আমৰ বতৰ
শাওণত বাৰিষা ভৰ।

ভাদ মাহত গুৰুৰ তিথি
আহিনিত শেষ বান,
কাতি মাহত কুঁৱলী পৰে
আঘোণত পকে ধান।

পুহ মাহত বৰ জাৰ
পিঠা-পনা মাঘত,
ফাণুন মাহত পচোৱা বতাহ
বছৰ শেষ চ'ত্ত।

মাহৰ নাম

ব'হাগ, জেঠ, আহাৰ, শাওণ, ভাদ, আহিন, কাতি, আঘোণ, পুহ,
মাঘ, ফাণুন, চ'ত্ত

পাঠ ৯

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- পাঠত থকা গীত আৰু পদ্য শুনি বুজি পোৱা, গাব পৰা আৰু আবৃত্তি কৰিব পৰা
- সৰু-সুৰা নিৰ্দেশনা (ঘৰৱা ভাষা) শুনি বুজি পোৱা আৰু সেই মতে কাম কৰিব পৰা
- ছবি চাই সেই বিষয়ে ক'ব পৰা
- দেখা বা শুনা ঘটনা সম্পর্কে ক'ব পৰা
- পৰিচিত পৰিৱেশত সোধা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব পৰা
- উচ্চাৰণ কৰি বাক্য পঢ়িব পৰা
- অপৰিচিত শব্দ পঢ়িব পৰা, লিখিব পৰা
- উৎসৱৰ নাম জনা, উৎসৱ সম্পর্কে বুজি পোৱা আৰু কোনে কি উৎসৱ পালন কৰে জনা
- বাৰ মাহৰ নাম জনা আৰু ক'ব পৰা

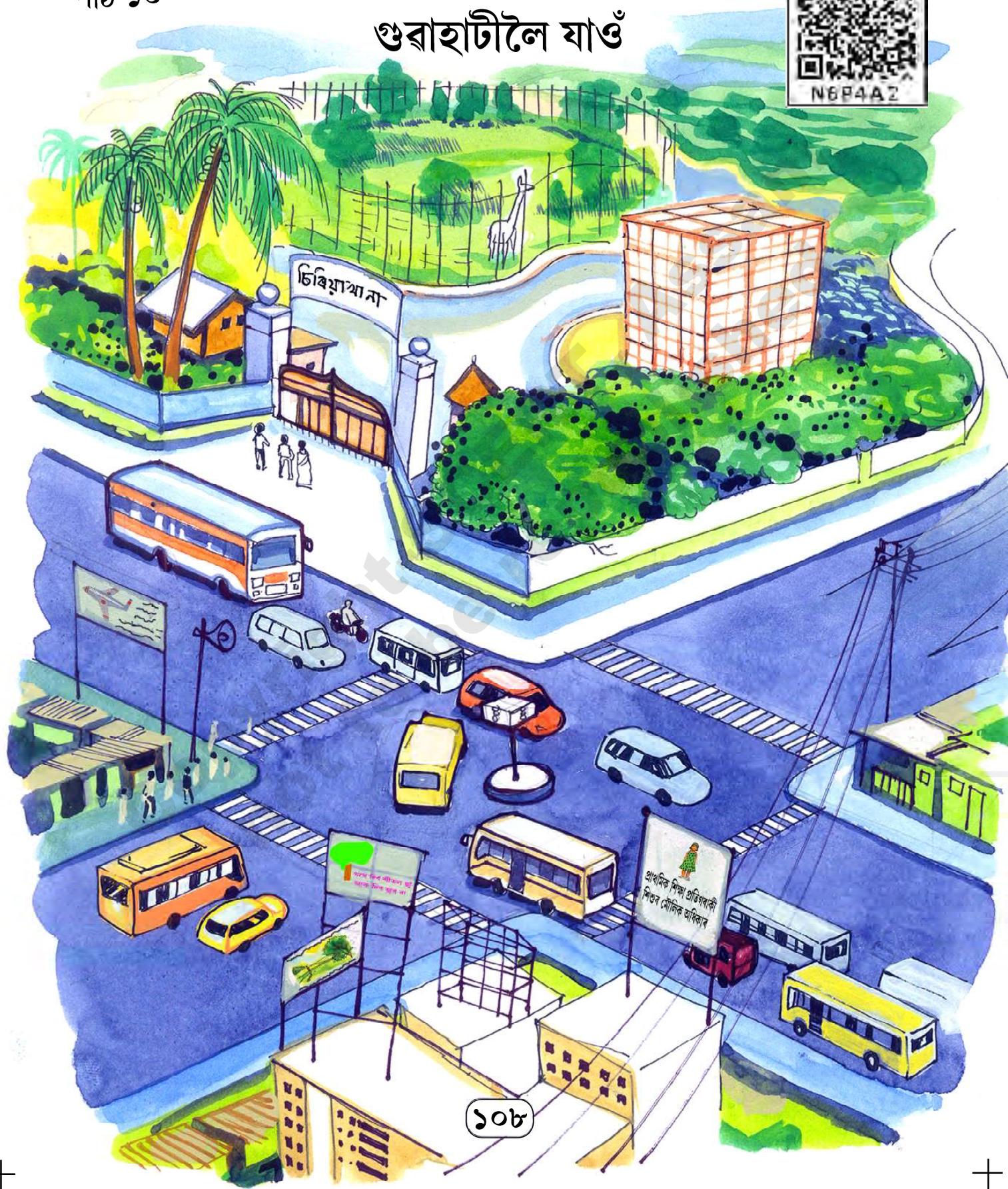
শিকাৰৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

গীত	শুনি গাব পৰা	অংগ-ভংগী কৰি গাব পৰা	নিজে গাব পৰা	আবৃত্তি কৰিব পৰা	
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
উৎসৱ	নাম জনা	কোনে কি উৎসৱ পালন কৰে জনা	বাদ্যযন্ত্ৰৰ নাম জনা		
মাহ	বাৰ মাহৰ নাম জনা	মাহৰ নাম ক'ব পৰা			

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লৈ ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত চিন দিব, নহ'লৈ চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ১০

গুরাহাটীলে যাওঁ

জুন্জুন্ ঝণ্জুন্
ক'লৈ যোৱা বাবু ?
আমি যাওঁ গুৱাহাটীলৈ
লগত লৈছোঁ লাডু ।

শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ
চাৰলৈ পাম,
যাদুঘৰ, তৰাঘৰ
চিৰিয়াখানাও চাম ।

মামাৰ লগত যাম আমি
মামাৰ লগত যাম,
গুৱাহাটী মহানগৰ
ঘূৰি-পকি চাম ।

- ☞ ● গীতটো অংগ-ভংগীৰে শিকাৰৰ সৈতে গাব।
 ● ছবিখন পর্যবেক্ষণ কৰি ক'বলৈ দিব।
 ● ছবিখনত থকা উৰণীয়া সেঁতু, ট্ৰেফিক সংকেত, জেৱা ক্ৰচিঙ্গৰ বিষয়ে শিকাৰক বুজাই ক'ব, লগতে
 আলি-বাট কেনেদৰে পাৰ হ'ব লাগে বুজাই দিব।

পঢ়ো আহা—

জুন্জুন্ আৰু ৰঢ়জুনে মোমায়েকৰ লগত গুৱাহাটী নগৰ চাৰলৈ আহিছে। তেওঁলোকে নগৰত বহুতো ওখ ওখ ঘৰ দেখিলে। যাদুঘৰ, তৰাঘৰ আৰু চিৰিয়াখানাও চালে। তেওঁলোকে উৰণীয়া সেঁতুও দেখিলে। নগৰত বহুতো গাড়ী-মটৰ চলা দেখিলে। ৰঢ়জুনহঁতে গাঁৱৰ দৰে নগৰত বেছি গচ্ছ-গচ্ছনি দেখা নাপালে।

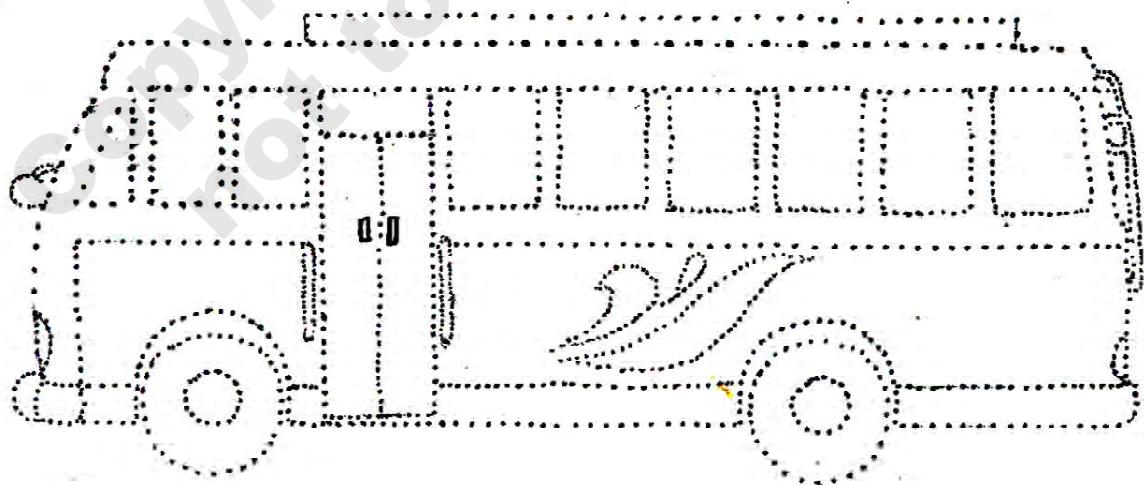

কোৱা—

- জুন্জুনহঁতে কাৰ লগত গুৱাহাটীলৈ গৈছিল ?
- জুন্জুনহঁতে গুৱাহাটীত কি কি দেখিলে ?
- তেওঁলোকে গাঁৱৰ দৰে নগৰত কি দেখা নাপালে ?

আঁকো আৰু ৰং কৰো আহা—

☞ যাদুঘৰ, তৰাধৰ, চিৰিয়াখানা, কলাক্ষেত্ৰত কি কি থাকে তথ্য সংগ্ৰহ কাৰি শিকাখক বুজাই দিব।

পঢ়ো আহা—

এইখনি গাঁও

এইখন আমাৰ গাঁও।

ইয়াত বহুতো গচ্ছ-গচ্ছনি আছে।

গাঁৰত কেইবাটাও চুবুৰী আছে।

আমাৰ চুবুৰীত সমৃহীয়া নামঘৰ আছে।

ইয়াত ভাওনা-সবাহ পাতে।

সিটো চুবুৰীত এটা মছজিদো আছে।

গাঁৰৰ মানুহবোৰ বৰ সহজ সৰল।

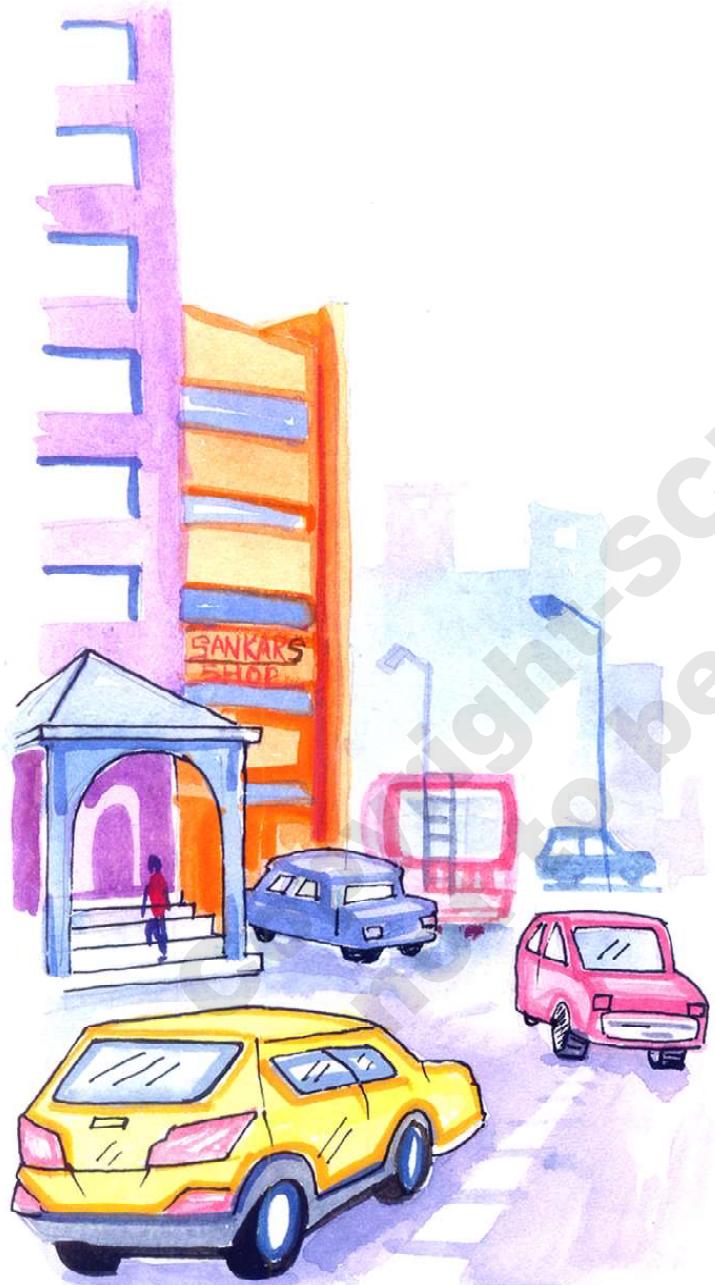
ইজনে সিজনক সহায় কৰে।

সকলোৱে মিলিজুলি থাকে।

দলত কথা পাতোঁ আহা—

- নগৰৰ বিষয়ে (ছবিত দেখা আৰু নেদেখা)
- গাঁৱৰ বিষয়ে (ছবিত দেখা আৰু নেদেখা)

☞ শিকাৰক ছবি দুখন পয়ৰেক্ষণ কৰিবলৈ দি আলোচনাত সহায় কৰিব।

গাঁওঁ আৰু পতেঁ আহা—

মই গছ

মোৰ তলত
বহা তুমি
মই দিম ছাঁ,
শীতল বতাহ
পাৰা তুমি
জুৰাই ল'বা গা।
নানা ৰঙৰ
ফুল দিম
লগবীয়াক দিবা,
নানা সোৱাদৰ
ফল দিম
জুতি লগাই খাবা।

সময় আৰু সুবিধা অনুসৰি শিকাৰক ক্ষেত্ৰ অমগলৈ নি গছ-গছনিৰ ধাৰণা দিব।

ଗଢ଼କେଇଜୋପାତ ଲାଗି ଥକା ଫଳର ଛବି ଆଁକା—

ଅମିତା ଗଢ଼

ନାରିକଳ ଗଢ଼

କଳଗଢ଼

କେ ଶିକ୍ଷାରୁକ ନିଜର ନିଜର ବହିତ ଫଳର ଛବି ଆଁକିବଲୈ ଦିବ । ଛବିତ ଥକାର ଉପରି ନିଜ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳତ ଥକା ଗଢ଼ର ଲଗତ ପରିଚିଯ କରାବ ଆବଶ୍ୟକ ଫଳ-ମୂଳ ଖୋରାର ଉପକାରିତାର ବିଷୟେ ଜନାବ ।

କେ ନିରୀକ୍ଷଣର ପାହତ ଶିକ୍ଷକର ଚହୀ

অভিনয় করোঁ আহা—

(পাকঘরৰ দৃশ্য। খৰিকটীয়াৰ ঘৈণীয়েকে ভাতৰ যোগাৰ কৰি কৰি খৰিকটীয়াৰ লগত
কথা পাতি আছে)।

খৰিকটীয়াৰ ঘৈণীয়েকঃ বাৰিয়া বতৰ পালেহিয়েই। শুকান খৰিও কমি আহিছে।
বৰষুণ পৰিলে খৰি শুকুৱাবলৈ অসুবিধা হ'ব। সোনকালে
খৰি যোগাৰ কৰাহে উচিত।

খৰিকটীয়াঃ তুমি ঠিকেই কৈছা। মই আজিয়েই খৰিৰ যোগাৰ কৰিম।
ব'বা, বাৰীৰ চুকত থকা গছজোপাকে কাটোগৈ।

(খৰিকটীয়াই গছ এজোপা কাটিবলৈ সাজু হৈছে। কুঠাৰখনেৰে গছজোপাত ঘাপ মৰাৰ
লগে লগে হলৌ, চৰাই, পৰুৱা, মকৰা আদিয়ে মাত দিছে)

চৰাইঃ আও! কি কৰা? গছজোপা নাকাটিবা। গছ কাটিলে মই
ক'ত থাকিম?

হলৌঃ কি কৰা? কি কৰা? গছ কাটিলে মই ক'ত দুলিম?

পৰুৱাঃ হায় হায়! আমি নিগমে মৰিম।

মকৰাঃ গছজোপা নাকাটিবা। মই যতনেৰে গোঁষ্ঠা জালখন ছিগি
যাব।

চৰাইঃ নাকাটিবা, গছজোপাত আমাৰ বাহ আছে। বাহত কণী
আছে। আমি নহ'লে পুৱতিৰ মিঠা গীত কেনেকৈ শুনিবা?

(কথা শুনি খরিকটীয়াই ভাবিবলৈ ধৰিলে। তেওঁলোকে সঁচা কথাকে কৈছে। গছজোপা
নকটাই ভাল। শুকান ডাল-পাত গোটাই ঘৰলৈ নিয়াহে ভাল)।
খরিকটীয়া : তোমালোকৰ কথাবোৰে মোক দিলে বেজাৰ,
আজিৰ পৰা গছ ৰম হাজাৰ-বিজাৰ।

গোল চিনৰ ভিতৰত থকা কাৰ (স্বৰ) চিনযুক্ত আখবৰেৰে দুটাকৈ শব্দ গঠন কৰা—

পা —

পানী	পাচলি
------	-------

শে —

--	--

কা —

--	--

ব্ৰ —

--	--

চি —

--	--

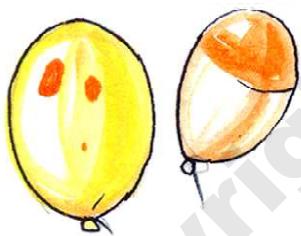
গী —

--	--

কাৰ (স্বৰ) চিন লগ লগাই অৰ্থপূৰ্ণ শব্দ গঠন কৰোঁ আহা—

প ি পি ঙ এ কৈ ট টৌ

...বলেন

ন...ৰকল

হ...ত

জ...ক

হ...গল..

...ম...চ...ক

নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

পাঠ ১০

পাঠটোর পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে জনা গীত, ভংগিমা গীত, পদ্য আদি শুনি গাব পৰা আৰু আবৃত্তি কৰিব পৰা
- সৰু-সুৰা নিৰ্দেশনা শুনি বুজি পোৱা আৰু সেই মতে কাম কৰিব পৰা
- দেখা-শুনা ঘটনা সম্পর্কে ক'ব পৰা
- দুটা বৰ্ণ্যুক্ত, তিনিটা বৰ্ণ্যুক্ত আৰু চাৰিটা বৰ্ণ্যুক্ত শব্দ উচ্চাৰণ কৰিব পৰা, পঢ়িব পৰা, লিখিব পৰা
- চুটি বাক্য পঢ়িব পৰা, লিখিব পৰা
- নগৰ আৰু গাঁৱৰ ধাৰণা পোৱা আৰু তুলনা কৰিব পৰা
- পৰিৱেশত পোৱা গছ-গছনিৰ নাম জনা, গছৰ উপকাৰিতাৰ বিষয়ে জনা আৰু ক'ব পৰা
- অভিনয় কৰাৰ কৌশল আয়ত্ত কৰা

পাঠভিত্তিক শিকাৰুৰ অৰ্হতা মূল্যায়ন

গীত/কবিতা	শুনি গাব পৰা	অংগ-ভংগী কৰি গাব পৰা	নিজে গাব পৰা	আবৃত্তি কৰিব পৰা	
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা		
পৰিৱেশ	গাঁৱৰ বিষয়ে জনা	নগৰৰ বিষয়ে জনা	নগৰ আৰু গাঁৱৰ সুবিধা/অসুবিধা জনা		
গছ	চিনি পোৱা	নাম জনা	উপকাৰিতাৰ বিষয়ে জনা		
অভিনয়	কৰিব পৰা				

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লৈ ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব, নহ'লৈ ✗ চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰুক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

পাঠ ১১

হাতী পালেগৈ পাৰ

ইমান ডাঙৰ বানপানী। ক'লৈ যাওঁ! কি কৰোঁ! সিপাৰে সৌখন পাহাৰ দেখোন; পিছে নদীখন পাৰ হওঁ কেনেকৈ? আজি ইমান ভাগৰ লাগিছে যে নিজে সাঁতুৰি পাৰ হ'বলৈ মন ঘোৱা নাই। কোনে মোক সহায় কৰিব? সৌজাক দেখোন হাঁহ। হাঁহজনীকে সোধোঁচোন।

ନାଓ କକାଇ ନାଓ କକାଇ
ନାଓଖନି ଦିବାନେ ଚପାଇ

ନାଇ ନାଇ ନୋରାବିମ
ତୁମି ଉଠିଲେ ମହି ଡୁବି ମରିମ

ଦଳଂ ଭାଇ ଦଳଂ ଭାଇ
ଦିଯାନା ନୈଥନ ପାର କବାଇ

କୋନୋବା ସୁଗତେ ମୋକ ସଜା
କେନେକେ ସହିମ ତୋମାର ବୋଜା

ଏତିଆ କି କରା ଯାଇ
ନିଜେ ନିଜେ ପାର ନହିଁଲେ
ଆନ ଉପାୟ ନାଇ

- ଶିକାରକ ପ୍ରତ୍ୟେକଥନ ଛବି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରି କବିଲେ ଦିବ ।
- ସାଧୁଟୋ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକୈ କବିଲେ ଦିବ ।
- ପ୍ରକ୍ଷର ଜରିଯାତେ ସାଧୁଟୋର ଅନୁନିହିତ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ବିଷୟେ ଜଣାବ ।

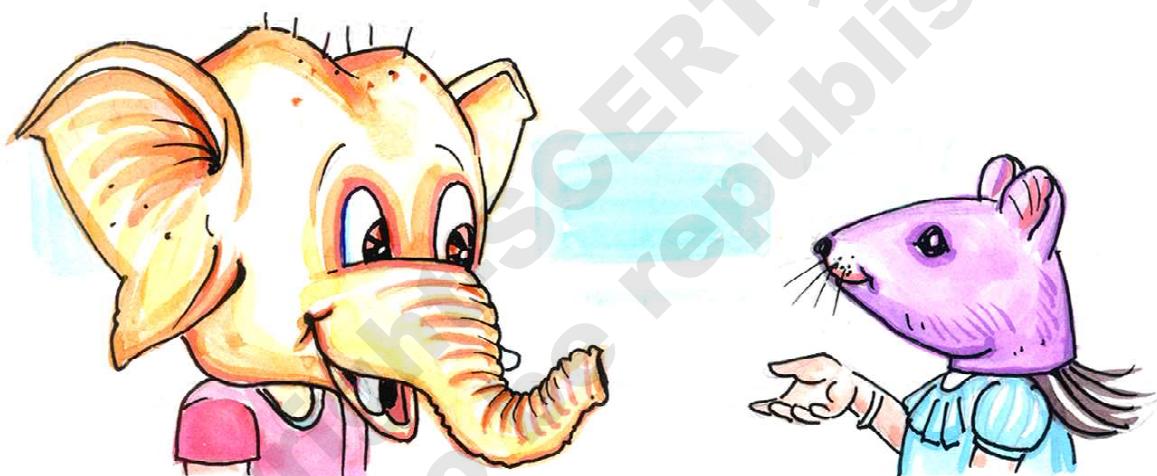
কওঁ আহা—

- হাতীটোৱে কিয় ডুবিব বুলি ভাবিছিল ?
- হাতীটোৱে নৈ পাৰ হ'বলৈ কাৰ কাৰ সহায় বিচাৰিছিল ?
- হাঁহে হাতীক কি বুলি কৈছিল ?
- নাওখনে হাতীক কি উত্তৰ দিছিল ?
- দলংখনে কিয় নোৱাৰিম বুলি কৈছিল ?

ভাও দিওঁ আহা—

‘হাতী আৰু নিগনিৰ মেল’

নিগনি — হাতী ককাই, তুমি ইমান ডাঙ্গৰ ! তোমাৰ পিঠিত উঠি বৰ ভাল লাগেহে !

হাতী — হয়নে ? যি দেখিছোঁ এই বিষয়ত তুমি একেবাৰে নতুন ! বেছিকৈ লৰচৰ কৰিলে মোৰ সুৰসুৰণি উঠিব ।

নিগনি — হ'ব দিয়া । এতিয়া কোৱাচোন, তুমি শুঁবডালেৰে কি কি কৰা ?

হাতী — মই শুঁবেৰে পানী খাওঁ, গা ধোওঁ আৰু গধুৰ বোজা দাঙ্গো ।

নিগনি — মই মোৰ সৰু চোকা দাঁতেৰে কুটি কুটি খাওঁ; কাপোৰ, কাগজ আদিও কুটোঁ ।

☞ শিকাৰৰ কল্পনাশক্তি আৰু সৃজনীশক্তি প্রতিভা বিকাশৰ বাবে এইদৰে কথোপকথন আগবঢ়াই নিব ।

হাতীর গাত কিছুমান শব্দ আছে। শব্দবোৰৰ বিপৰীত অর্থ বুজোৱা শব্দবিলাক শুঁৰৰ পৰা ওলোৱা পানীত আছে। উদাহৰণত দেখুওৱাৰ দবে লিখোঁ আহা

ডাঙৰ
সৰু

আছে

কম

নতুন

দিন

বেয়া

চোকা

গধুৰ

হ'ব

ধোওঁ

নহ'ব, নোধোওঁ,
ভাল, নাই, পুৰণি,
সৰু, বেছি, বাতি,
পাতল, ভোটা

বাক্য সাজা—

ওখ

দীঘল

ডাঙৰ

চাপৰ

শিকাৰক আধিক বিপৰীতার্থক শব্দ শিকাব।

নিবীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

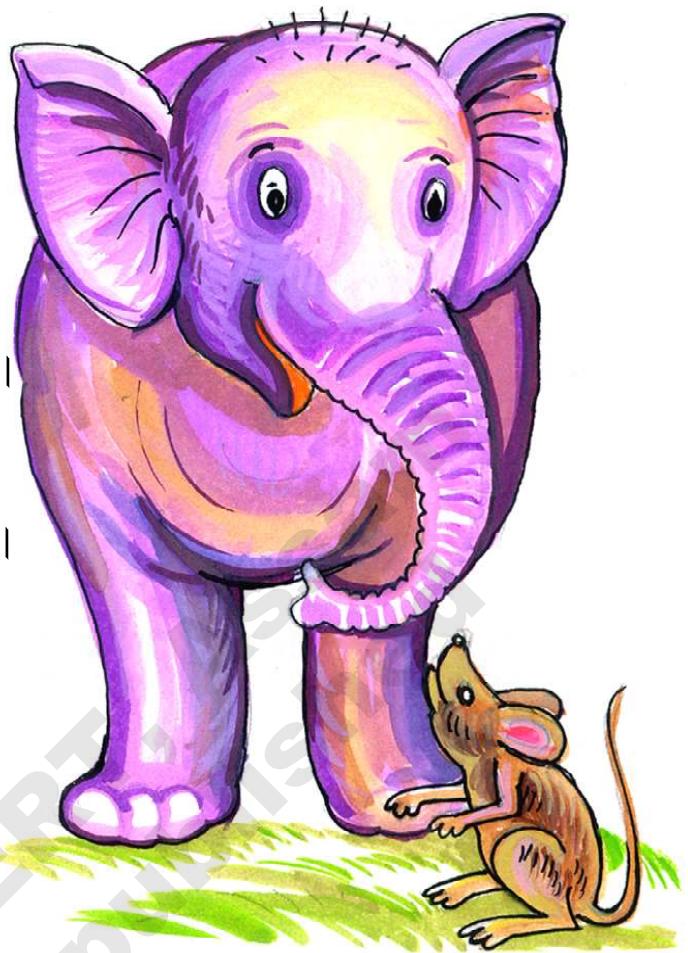
খালী ঠাই পূর কৰা—

হাতীৰ শুঁবডাল বৰ _____ |

হাতীৰ কাণ দুখন বৰ _____ |

নিগনিৰ দাঁত বৰ _____ |

নিগনিৰ নেজডাল বৰ _____ |

কওঁ আহা—

পানীত কিহে কিহে সাঁতুৰিব পাৰে ?

চাই চাই লিখা—

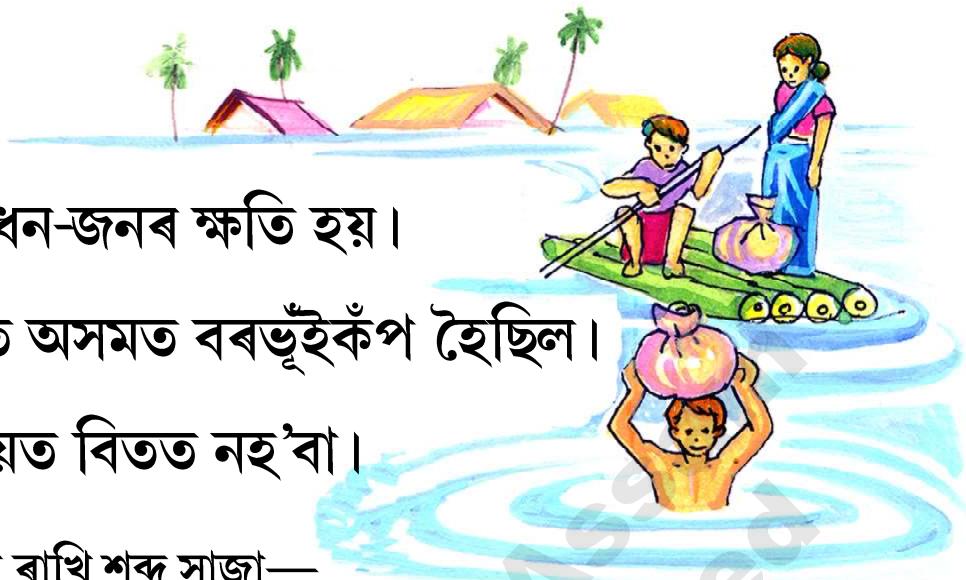
বিপদ্ত সহায় কৰা ভাল

- ☞ বানপানীৰ সময়ত ল'বলগীয়া সারধানতাৰ বিষয়ে শিকাৰক বুজাই ক'ব। লগতে ভুঁইকঁপ, অগ্ৰিকাও, ধূমুহা আদিৰ দৰে দুযোগৰ কথাও আলোচনা কৰিব। দুযোগৰ সময়ত ক্ষতিগ্রস্তসকলক সাহায্য দিয়াৰ বাবে কাপোৰ-কানি, কিতাপ-পত্ৰ, বৰঙণি আদি আগবঢ়াবলৈ শিকাৰক উৎসাহিত কৰিব।
- ☞ জুই, বিদ্যুৎ প্ৰৱাহিত তাঁৰ আদি স্পৰ্শ কৰাৰ পৰা আঁতৰত যে থাকিব লাগে সেই কথা বুজাই দিব।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

পঢ়ো আহা—

বানপানীত ধন-জনৰ ক্ষতি হয়।

১৯৫০ চনত অসমত বৰঙুইকঁপ হৈছিল।

বিপদৰ সময়ত বিতত নহ'বা।

মাজত ল আখৰ বাখি শব্দ সাজা—

চ	ম
ম	চ
ল	নী
প	ম
নী	প

চালনী

ফুলৰ পৰা আখৰ আনি শব্দ লিখা আৰু পঢ়া—

নিগনি

☞ নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

পাঠ ১১

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- ছবি চাই পাঠৰ কাহিনী ক'ব পৰা
- নতুন শব্দ শিকি বাক্যত প্ৰয়োগ কৰিব পৰা
- ছবিৰ সহায়ত ক্ৰমত সাধুকথা, কাহিনী পঢ়িব, বুজিব আৰু ক'ব পৰা
- কাহিনী পঢ়ি বুজি পোৱা আৰু সেই বিষয়ে সোধা সৰু সৰু প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব পৰা
- বিপৰীত অৰ্থ বুজোৱা শব্দ জনা
- কোনো বিষয় সম্পর্কে বৰ্ণনা কৰিব পৰা আৰু সজাই লিখাৰ কৌশল আয়ত্ত কৰা
- বাৰিষা কালৰ বিষয়ে ধাৰণা জন্মা
- চিন্তা আৰু কল্পনা শক্তিৰ বিকাশ হোৱা
- যুক্তিনিষ্ঠ চিন্তা, আত্মসচেতনতা, সৃষ্টিশীল চিন্তা, সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ, ফলপ্ৰসূ যোগাযোগ, সমস্যা সমাধান আদি কৌশল আয়ত্ত হোৱা আৰু জীৱনত প্ৰয়োগ কৰিব পৰা
- বানপানী, ভূমিকম্প, ধূমুহা আদি প্ৰাকৃতিক দুর্ঘটনাৰ সময়ত ল'বলগা সাবধানতা সম্পর্কে জনা আৰু দুর্দশাগ্রস্তসকলৰ প্ৰতি সহানুভূতিশীল হ'বলৈ শিকা

শিকাৰৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

কাহিনী	ক'ব আৰু বৰ্ণনা কৰিব পৰা	পঢ়িব পৰা	পঢ়ি বুজি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিব পৰা	
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা	বিপৰীত অৰ্থ বুজোৱা শব্দ জনা
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা	
ছবি	চিনি পোৱা	বৰ্ণনা কৰিব পৰা	ছবি চাই কাহিনী ক'ব পৰা	আঁকিব পৰা

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লৈ ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব, নহ'লৈ ✗ চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

জোনলৈ যাওঁ ব'লা

জোনমণি সোণমণি
আৰু মণিমালা,
জোনবাইৰ দেশলৈ
যাওঁ আমি ব'লা।

বে'ল নায়ায় বাছ নায়ায়
কেনেকৈ যাম?
ৰকেটত উঠি গৈ
জোনবাই পাম।

ৰকেটত উঠি আমি
পৃথিৰীলৈ চাম,
নৈ, বিল, জান, জুৰি
দেখিবলৈ পাম।

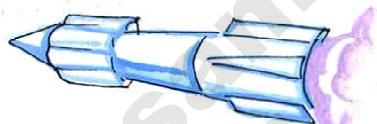
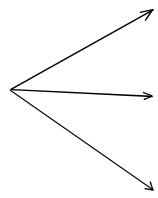
জোনৰ পিঠিত বহি আমি
বনভোজ খাম,
জিক্মিক্ তৰাবোৰ
ওচৰতে পাম।

☞ শিকাৰক ‘জোনলৈ যাওঁ ব'লা’ পদ্যটি অংগ-ভঙ্গী কৰি লগে-ভাগে গাবলৈ দিব। দফাৰোৰ ভাগ ভাগকৈ
অভিনয় কৰিবলৈ দিব।

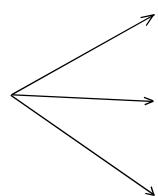

কিহেবে কিহেবে যাব পাৰি লিখোঁ আহা—

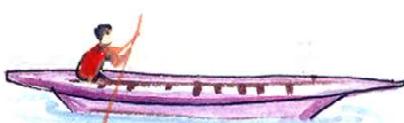
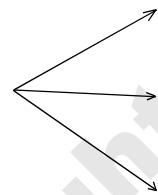
জোনলৈ

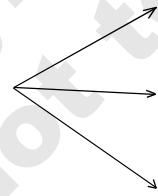
বজাৰলৈ

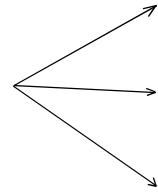
নদীৰ সিটো
পাৰলৈ

মোমাইৰ
ঘৰলৈ

মেলালৈ

पढऱ्याकृत जानो आहा—

बीणाही माक-देउताकर लगत टिभित बातची चाही आचिल। बातचित तेव्हालोके शोणितपुरत होरा धुमुहा देखिले। बहुत क्षयक्षति हैचे। पिछदिना बातची काकततो धुमुहार खबर पढिलै पाले। लगते काकतत उविओ देखिले। टिभि आकृत बातची काकतर मानुहे खबरबोर केनेकै गम पाय बीणाही माकक सुधिले। माके क'ले— सकलो ठाहिते संवाददाता थाके। तेव्हालोके बातची काकत, टिभि, ब्रेडिअ'आदिलै बातची पर्याय। तेतिया बातची सकलो मानुहे जानिव पारे। जरुरी बातची टेलिफोन, मोबाइल फोन आकृत ई-मेइलयोगे पर्याय। उविओ ई-मेइलयोगे पर्याव पारि।

बातची आकृत किही योगेदी पाओ जानो आहा—

শেষৰ আখৰৰ মিল থকা শব্দ কওঁ আৰু লিখোঁ আহা—

কল — বল — নল — ধল

বন — — —

ঘৰ — — —

মাহ — — —

ৰং — — —

হাত — — —

লিখোঁ আহা—

(ক) বল

এইটো বল।

এইটো মোৰ বল।

মোৰ বলটো ৰঙ।

মই বল খেলি ভাল পাওঁ।

(খ) কল

এইবোৰ কল।

.....

.....

.....

+

(গ) ফুল

(ঘ) কলম

(ঙ) ঘর

(চ) গাছ

খালী ঠাই পূর কৰোঁ আহা—

- মই জোনবাইৰ দেশলৈ ..... |
- আমি জোনবাইৰ দেশলৈ ..... |
- তুমি জোনবাইৰ দেশলৈ ..... |
- তোমালোক জোনবাইৰ দেশলৈ ..... |
- তেওঁ জোনবাইৰ দেশলৈ ..... |
- তেওঁলোক জোনবাইৰ দেশলৈ ..... |
- মিলি জোনবাইৰ দেশলৈ ..... |

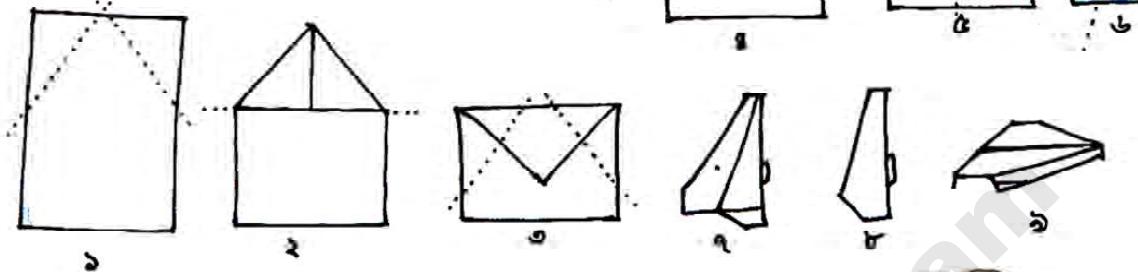
‘ক’ অংশৰ দৰে ‘খ’ ‘গ’ ‘ঘ’ ‘ঙ’ আৰু ‘চ’ অংশ লিখাৰ।

নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

+

কাগজৰ নমুনা তৈয়াৰ কৰোঁ আহা—

পঢ়োঁ আহা—

মই এটা গঁড়।

এইটো মোৰ পোৱালি।

আমি কাজিৰঙ্গত থাকোঁ।

আমাৰ লগত বাঘ, হাতী,

হৰিণ আদিও থাকে।

এইটো ময়ূৰ চৰাই।

তাৰ পাখি ধূনীয়া।

সৌটো তেলীয়া-সাৰেং।

তাৰ গাৰ বৰণ মটীয়া।

ই পানীত চৰে।

☞ পুৰণা বাতৰি কাকতৰ সহায়েৰে শিকাৰক উৰাজাহাজ, নাও আদিৰ দৰে আন আন বস্তৰ নমুনা তৈয়াৰ কৰিবলৈ শিকাব।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চইী

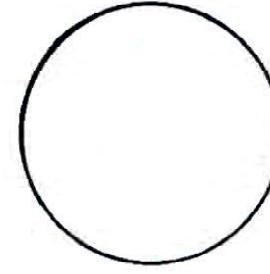
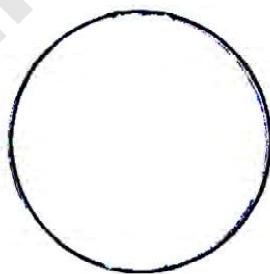
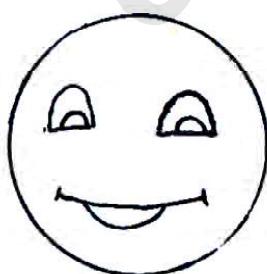
গাওঁ আহা মিলিজুলি

জোনবাই এ
 এটি তৰা দিয়া
 এটি তৰা নালাগে
 দুটি তৰা দিয়া ।
 পাত নাই চোত নাই
 কিহতকৈ দিম,
 হালধীয়া চৰায়ে
 বাওধান খায়,
 সাউদৰ পুতেকে
 নাও মেলি যায় ।
 নারে বোলে
 টুলুং ভুট্টং
 ব'ঠাই বোলে বাওঁ
 গধুলিতে গধুলিতে
 দৰা কোবাওঁ ।

গোলাকাৰ জোনটোক লৈ বেলেগ বেলেগ ছবি আকোঁ আহা—

এনেধৰণেৰে জোনবাইক লৈ গোৱা গীত, ওমলা গীত আদি অংগ-ভংগীৰে গোৱাব ।

মুকাবিনয় কৰা—

কাপোৰ ধোৱা

চাইকেল চলোৱা

গা ধোৱা

ফোনত কথা পতা

কাপোৰ চিলোৱা

ঘৰ সৰা

চিলা উৰোৱা

হাল বোৱা

মকৰা জাল চাফা কৰা

☞ লটাবীয়োগে যাৰ ভাগত যি বিষয় পৰে সেই বিষয়টোৰ মুকাবিনয় কৰিবলৈ দিব।

শুন্দ শব্দটোত ✓ চিন দিওঁ আহা—

(ক) সাব গৰু
ষাঁড় গৰু

(খ) বচৰ
বছৰ

(গ) সাধু
সাধূ

(ঘ) ফুল
ফুল

ৰূপ সলাই লিখা—

গ — গৰু

প — ৰূপ

প — .....

প — .....

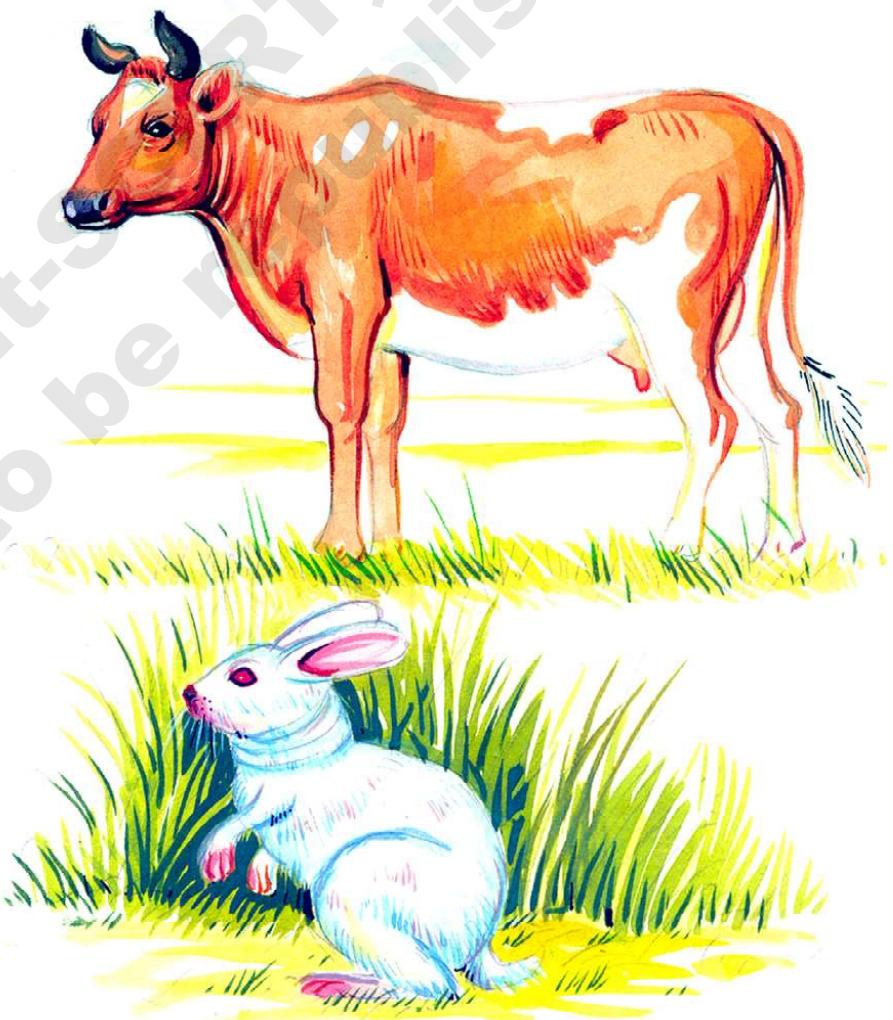
গু ব — .....

বু মাল — .....

বু পহী — .....

গু টি — .....

শু ঝনি — .....

☞ নিরীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

পাঠ ১২

পাঠটোৰ পৰা আহৰণ কৰিবলগীয়া অৰ্হতা

- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিচুকনি গীত, ওমলা গীত, অংগ-ভংগীৰে গোৱা গীত/কবিতা আদি শুনি গাব পৰা, আবৃত্তি কৰিব পৰা
- সৰু সুৰা নিৰ্দেশনা শুনি বুজি পোৱা আৰু সেই মতে কাম কৰিব পৰা
- ছবি চাই সেই বিষয়ে ক'ব পৰা
- শব্দ পঢ়িব পৰা, লিখিব পৰা, গঠন কৰিব পৰা
- সহজ-সৰল চুটি বাক্য পঢ়িব পৰা, লিখিব পৰা, গঠন কৰিব পৰা
- যান-বাহন আৰু যোগাযোগৰ মাধ্যম সম্পর্কে জনা

শিকাৰৰ পাঠভিত্তিক অৰ্হতাৰ মূল্যায়ন

গীত	শুনি গাব পৰা	অংগ-ভংগী কৰি গাব পৰা	নিজে গাব পৰা	আবৃত্তি কৰিব পৰা
শব্দ	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা	
বাক্য	পঢ়িব পৰা	লিখিব পৰা	গঠন কৰিব পৰা	
ছবি	আঁকিব পৰা	ৰং কৰিব পৰা		
যান-বাহন	নাম জনা	ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে জনা		
যোগাযোগ	আহিলাৰ বিষয়ে জনা	উপযোগিতাৰ বিষয়ে জনা		

☞ অৰ্হতা আয়ত্ত হ'লৈ ওপৰৰ তালিকাখনৰ তলৰ খালী ঘৰত ✓ চিন দিব, নহ'লৈ ✗ চিন দিব। অৰ্হতা আয়ত্ত নোহোৱা শিকাৰক অতিৰিক্তভাৱে শিকাই পুনৰ মূল্যায়ন কৰিব।

ছবিকেইখন চোরা আৰু কোৱা।

ভাষাৰ পাঠ্যপুঁথি 'অংকুৰণ' (প্ৰথম ভাগ)ৰ লগত জড়িত ব্যক্তিসকল

ভাষাৰ মূল গোট—

মীৰা শৰ্মা, অৱসৰী প্ৰবক্তা, ভাষা বিভাগ, ৰাজ্যিক শিক্ষা-
গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম, গুৱাহাটী

ড° মিজো প্ৰভা বৰা, অৱসৰী উপ-সঞ্চালক, ৰাজ্যিক শিক্ষা-
গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম, গুৱাহাটী

বীণা বৰুৱা, অৱসৰী পৰীক্ষা নিয়ন্ত্ৰক, ৰাজ্যিক শিক্ষা-
গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম, গুৱাহাটী

যুতিফুল বৰুৱা, অৱসৰী উপ-সঞ্চালক, ৰাজ্যিক শিক্ষা-
গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম, গুৱাহাটী

শুৱলা দত্ত শইকীয়া, অৱসৰী উপ-সঞ্চালক, ৰাজ্যিক শিক্ষা-
গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম, গুৱাহাটী

জিলা শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণ প্রতিষ্ঠান—

প্ৰয়াত শাৰদী ভট্টাচাৰ্য, অধ্যক্ষ নীলিমা শৰ্মা মহস্ত, অৱসৰী
গীতাঞ্জলি দেৱী, অৱসৰী প্ৰবক্তা প্ৰবক্তা

শৰৎ গাঁগে, অৱসৰী প্ৰবক্তা কৃপালী হাজৰিকা বৰুৱা,
কমলা গোস্বামী, অৱসৰী অৱসৰী প্ৰবক্তা

অধ্যক্ষ ড° সন্ধা পাঠক, অৱসৰী
বঙ্গী কুমাৰ কলিতা, প্ৰবক্তা অধ্যক্ষ
শিখা সিংহা দাস, অৱসৰী প্ৰবক্তা

প্ৰবক্তা ড° আনাৰবালা দাস, অৱসৰী
প্ৰবক্তা সেৱিকা বৰা, প্ৰবক্তা

তৰুণ কুমাৰ গাঁগে, প্ৰবক্তা
প্ৰয়াত উৰ্মি লহকৰ, প্ৰবক্তা

নীল শৰ্মা, অৱসৰী প্ৰবক্তা

বাণীকান্ত শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়, গুৱাহাটী—

শিক্ষক—

হেমেন্দ্ৰ শইকীয়া, ৩৭নং নিজ হলেশ্বৰ নিম্ন বুনিয়াদী
বিদ্যালয়, বালিপৰা শিক্ষা খণ্ড, শোণিতপুৰ

প্ৰয়াত শেৱালি গোস্বামী, আশৰ্মিকৰণৰ নগৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়, গুৱাহাটী

লাৱণ্য দাস, অসমিকাগিৰি নগৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়, গুৱাহাটী
আনিতা ভাগৱতী, মাছখোৱা মজলীয়া বিদ্যালয়, গুৱাহাটী

লীলাপ্ৰভা দাস, বাঘৰবড়ি প্ৰাথমিক বিদ্যালয়, গুৱাহাটী

উপদেষ্টা—

ড° উচ্চাৰণ ডেকা, প্ৰাক্তন সঞ্চালক, ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা
আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম, গুৱাহাটী

বগাথৰ দেউৰী, প্ৰাক্তন যুটীয়া সঞ্চালক, ৰাজ্যিক শিক্ষা-
গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম, গুৱাহাটী

সংকলন আৰু সম্পাদনা—

মীৰা শৰ্মা, অৱসৰী প্ৰবক্তা, ভাষা বিভাগ, ৰাজ্যিক শিক্ষা-
গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম, গুৱাহাটী

যুতিফুল বৰুৱা, অৱসৰী উপ-সঞ্চালক, ৰাজ্যিক শিক্ষা-
গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম, গুৱাহাটী

গৌৰীকান্ত ভূঞ্জা, অৱসৰী প্ৰধান শিক্ষক,

নতুন ফটাশিল টাউন হাইস্কুল, গুৱাহাটী

হেমেন্দ্ৰ শইকীয়া, ৩৭নং নিজ হলেশ্বৰ নিম্ন বুনিয়াদী
বিদ্যালয়, বালিপৰা শিক্ষা খণ্ড, শোণিতপুৰ
পুনৰীক্ষক—

প্ৰয়াত ড° ৰমেশ পাঠক, অৱসৰপ্রাপ্ত মুৰবৰী অধ্যাপক,
কটন কলেজ, গুৱাহাটী

ড° লীলাৱতী শইকীয়া, অৱসৰী অধ্যাপক, গুৱাহাটী
বিশ্ববিদ্যালয়

ড° দীপ্তি ফুকন পাটগিৰি, অৱসৰী অধ্যাপক, গুৱাহাটী
বিশ্ববিদ্যালয়

গৌৰীকান্ত ভূঞ্জা, অৱসৰী প্ৰধান শিক্ষক, নতুন ফটাশিল
টাউন হাইস্কুল, গুৱাহাটী

অলংকৰণ—

গুণভিৰাম বৰা, অৱসৰী চিৰশিল্পী, ৰাজ্যিক শিক্ষা গৱেষণা
আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম

অনন্ত গাঁগে, ভাৰপ্রাপ্ত অধ্যক্ষ, জিলা শিক্ষা প্ৰশিক্ষণ
প্রতিষ্ঠান, যোৰহাট

শংকৰ কলিতা, চিৰশিল্পী

হৰিকেশ বৰা, ধিৎ, নগাঁও

যুটীয়া সমন্বয়ক—

মীৰা শৰ্মা, অৱসৰী প্ৰবক্তা

যুতিফুল বৰুৱা, অৱসৰী উপ-সঞ্চালক

বিভাগীয় সমন্বয়ক—

ড° মিজো প্ৰভা বৰা,

অৱসৰী উপ-সঞ্চালক

ডি টি পি

শৈলেন কুমাৰ তালুকদাৰ

উৎসৱ তালুকদাৰ

প্রাকৃতিক দুর্যোগৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ প্ৰস্তুতি

ভূমিকম্প হোৱাৰ সময়ত—

মুকলি ঠাইত থাকিলে শুই পৰিব লাগে।

ঘৰৰ ভিতৰত থাকিলে বিছনা বা মেজৰ তলত আশ্রয় ল'ব লাগে।

বিদ্যালয়ৰ ভিতৰত থাকিলে বেঞ্চ বা মেজৰ তলত আশ্রয় লৈ
খুঁটাত খামুচি ধৰি থাকিব লাগে।

প্রাথমিক শিক্ষা প্রতিগ্রাকী শিশুর মৌলিক অধিকাব

অ	আ	হ	ই	উ	ঁ	ঁ	ঁ	এ	ঁ	ও	ঁ
ক	কা	কি	কী	কু	ক	ক	ক	কে	কৈ	কো	কৌ
খ	খা	খি	খী	খু	খ	খ	খ	খে	খৈ	খো	খৌ
গ	গা	গি	গী	গু	গু	গু	গু	গে	গৈ	গো	গৌ
ঘ	ঘা	ঘি	ঘী	ঘু	ঘু	ঘু	ঘু	ঘে	ঘৈ	ঘো	ঘৌ
চ	চা	চি	চী	চু	চু	চু	চু	চে	চৈ	চো	চৌ
জ	জা	জি	জী	জু	জু	জু	জু	জে	জৈ	জো	জৌ
ট	টা	টি	টী	টু	টু	টু	টু	টে	টৈ	টো	টৌ
ত	তা	তি	তী	তু	তু	তু	তু	তে	তৈ	তো	তৌ
দ	দা	দি	দী	দু	দু	দু	দু	দে	দৈ	দো	দৌ

শিক্ষা (প্রাথমিক) বিভাগ
অসম চৰকাৰ